

ارزیابی ایزومورفیسم‌های مالیات سبز تحت وجود اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی: تحلیل (IRP)

بهزاد قبادی^۱

هوشنگ امیری^۲

قاسم رکاب‌دار^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۱۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۹/۱۴

چکیده

در بازار سرمایه به دلیل جدایی مالکیت از مدیریت، ارزش‌ها و منافع مورد توجه بین سهامداران با شرکت‌ها متفاوت می‌باشد و وجود این تفاوت‌ها سبب گردیده تا رویکردهای نظری در حوزه تصمیم‌گیری‌های شرکت باهدف ایجاد تعادل در بین سهامداران توسعه یابد. اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی به عنوان یک مفهوم دارای کثرت‌گرایی ارزش‌ها در سطح بازار سرمایه به عنوان یک رویکرد نظری فلسفی طی سال‌های گذشته مورد توجه قرار گرفته است. وجود چنین ارزش‌هایی در تصمیم‌گیری، ضمن اینکه می‌تواند به ایجاد تعامل بیشتر بین شرکت با ذینفعان منجر شود، می‌تواند به افزایش پایداری در حوزه‌های مختلف همچون محیط‌زیست، مالیات، اقتصاد و ... کمک نماید. هدف این پژوهش ارزیابی ایزومورفیسم‌های مالیات سبز تحت وجود اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی براساس نظریه همسانی ماتریس تفسیری (IRP) می‌باشد. در این پژوهش به منظور شناسایی مولفه‌ها (ایزومورفیسم‌های مالیات سبز) و گزاره‌های پژوهش (اِلمان‌های تصمیم‌گیری ازدحامی) از تحلیل فراترکیب و با مشارکت ۱۵ نفر از خبرگان رشته حسابداری در سطح دانشگاهی استفاده شد. در بخش کمی مولفه‌ها و گزاره‌های شناسایی شده در قالب پرسشنامه‌های ماتریسی توسط ۲۲ نفر از مدیران شرکت‌های بازار سرمایه مورد ارزیابی تحلیل تفسیری قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد، گزاره‌ی مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری (B2)؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری (B5) و مشروعیت در تصمیم‌گیری (B6) به عنوان تاثیرگذارترین اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی در سطح بازار سرمایه می‌باشد که باعث تقویت پیامد کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی به عنوان مولفه‌ی ایزومورفیک مالیات سبز می‌شود. این نتیجه نشان می‌دهد اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی که پیگیری سطح قابل توجهی از ارزش‌های اجتماعی کثرت‌گرایانه را تشریح می‌نماید، ایزومورفیسم‌های مالیات سبز را برای آیندگان تقویت می‌کند، چراکه با افزایش مالیات‌های سبز، شرکت‌ها برای توسعه مسئولیت‌های اجتماعی خود تلاش می‌نمایند تا با تقویت زیرساخت‌های تولید از حجم آلاینده‌های خود به کاهند و از طریق افشای اطلاعات اختیاری در قالب صورت‌های مالی، اطمینان و اعتماد اجتماعی را به واسطه بینش در تصمیم‌گیری‌های ازدحامی را غنا بخشند.

واژه‌های کلیدی: ایزومورفیسم‌های مالیات سبز، اِلمان‌های تصمیم‌گیری ازدحامی، تحلیل (IRP).

۱- گروه حسابداری، واحد بین الملل خرمشهر-خلیج فارس، دانشگاه آزاد اسلامی، خرمشهر، ایران. behzad.acc91@yahoo.com

۲- استادیار گروه حسابداری، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران. نویسنده مسئول. Dr.amiri72@yahoo.com

۳- استادیار گروه ریاضی، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران. ghasem_rekabdardar@yahoo.com

۱- مقدمه

فعالیت‌های اقتصادی و به تبع آن رشد و توسعه‌ی اقتصادی، به خصوص در دهه‌های اخیر، بدون توجه به محدودیت‌های طبیعی، خسارات جبران‌ناپذیری به محیط‌زیست وارد کرده است. از عوامل موثر در آلودگی محیط‌زیست، می‌توان به احتراق سوخت‌های فسیلی، ضایعات صنعتی، مواد رادیو اکتیو، زباله شهری، حرارت، مواد شیمیایی و آلوده‌کننده‌های طبیعی اشاره کرد (هتو و همکاران^۱، ۲۰۱۸). استفاده از این موارد، منجر به انتشار گازهای گلخانه‌ای و به تبع آن گرم‌شدن زمین، سوراخ‌شدن لایه ازن، باران‌های اسیدی، وارونگی هوا و از بین رفتن زیست‌گاه‌ها می‌شود. این آلاینده‌ها چون در گردش و جریان هستند، به مکان‌های گوناگون در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی منتقل می‌شوند. بدین جهت انتشار آلودگی به عنوان کالای منفی عمومی جهانی مطرح می‌باشد (آهنگری و همکاران، ۱۳۹۷).

امروزه محیط‌زیست به عنوان یکی از مهمترین ارکان توسعه پایدار قلمداد می‌شود و توسعه اقتصادی و اجتماعی در گرو پایدار و کارکرد صحیح آن است. محیط‌زیست یکی از مؤلفه‌های اصلی در سیاست‌های کلان جهانی است و بسیاری از مؤلفه‌های دیگر از قبیل قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و غیره را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به همین دلیل مهم‌ترین عامل و پیش‌نیاز هر فعالیت کلان، سازگاری آن با محیط‌زیست خواهد بود (ایزدخواستی و همکاران، ۱۳۹۶). اهمیت محیط‌زیست به اندازه‌ای است که علاوه بر توجه جهانی به آن، در بسیاری از برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های بخشی نیز به عنوان اولویت در قالب تدوین استراتژی‌های یکپارچه و همگن مطرح می‌باشد تا از این طریق بتواند به یک الگوی مشخص همچون ایزومورفیسیم در کنترل تخریب محیط زیست دست یابد. در واقع رویکرد ایزومورفیسیم، رویکرد جامع و یکپارچه در الگوهای نظارتی می‌تواند تعریف شود و به معنای همشکلی و هم‌ریختی در یک مبنای نهادی همچون توسعه می‌باشد. بکارگیری رویکرد ایزومورفیک (یکپارچگی) می‌تواند در ایجاد نظارت‌های اثربخش‌تر بر کارکردهای زیست محیطی کمک نماید و باعث گردد تا سطح راهبردی کنترل آلاینده‌های زیست محیطی به طور منسجم‌تر به ایجاد الگوهای فرهنگی، زیستی، عملکردی و ... منجر شود (سلیمانی و مجبوری‌یزدی، ۱۳۹۸). به عبارتی دیگر باعث خواهد شد تا فلسفه‌های نظارت نهادی با اثربخشی

تأثیرگذاری، کارکردهای زیست‌محیطی شرکت‌ها را شکل دهد و باعث توسعه پایدار گردد (لو و همکاران^۲، ۲۰۱۷). مالیات‌های زیست‌محیطی یا مالیات‌های سبز یکی از ابزارهای ایزومورفیسیم اقتصادی و به‌طور دقیق‌تر یکی از سیاست‌های مالی در حفظ و حراست از محیط‌زیست است که پیامدهای فراوانی را برای توسعه‌ی صنایع کشورهای پیشرفته به همراه داشته است (رودریگوئز و همکاران^۳، ۲۰۱۹). مالیات سبز یا مالیات‌های زیست‌محیطی بر انواع آلودگی‌های محیط‌زیستی اعمال می‌شود. این مالیات‌ها نه تنها کارایی را خدشه‌دار نمی‌کند، بلکه به دلیل کاهش هزینه‌های ناشی از آلودگی، نفع اجتماعی را نیز افزایش می‌دهد. دریافت این نوع مالیات از کارخانجات و کسانی که باعث آلودگی محیط‌زیست می‌شوند، علاوه بر این که ایزومورفیسیم‌های محیط‌زیست را در قالب استراتژی‌های همگن یکپارچه نماید (ستوده‌نیاکرانی و همکاران، ۱۳۹۹)، می‌تواند به ایجاد مزیت اجتماعی براساس مضامین تصمیم‌گیری‌های ازدحامی بدل شود. به عبارت دیگر، براساس اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، مجموعه‌ی متکثری از منافع ایجاد می‌شود که دارای ارزش‌های برابر و یکسانی در راستای برآورده‌نمودن هدفی مشترکی همچون حفظ محیط‌زیست و کاهش آلاینده‌های می‌باشند. به عبارت دیگر اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی در تحت شرایط تضاد منافع‌ای همچون آلاینده‌های زیست‌محیطی و ناپایداری ایزومورفیسیم‌های یکپارچه، با اهمیت دادن به ترجیحات و انتظارات متفاوت، اما مهم، به عنوان یک دغدغه‌ی اجتماعی، در تلاش است تا با ایجاد اِلمان‌های ارزش محور برای منافع مشترک به افزایش اثربخشی در ایجاد رضایت و اطمینان اجتماعی کمک نماید (آییش^۴، ۲۰۲۰). در واقع شرکت‌ها از طریق اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی یعنی ارزش‌های تصمیم‌گیری کثرت‌گرایانه، مزیت‌های ناشی از وجود مالیات سبز را پیگیری می‌نمایند. این سطح از تصمیم‌گیری‌ها پیگیری ارزش‌های کثرت‌گرایانه‌ی اجتماعی است که به عنوان یک نیاز اجتماعی همچون کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی می‌تواند به افزایش اعتماد و اطمینان سهامداران و سرمایه‌گذاران کمک نماید (ستوده‌نیاکرانی و همکاران، ۱۳۹۹). به عبارت دیگر، اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، استعاره‌ای از ارزش‌های جمع‌گرایانه‌ای است که شرکت‌ها با اتخاذ آن سبب می‌شوند تا بینش‌های منسجمی در بین صاحبان منافع نسبت به تصمیم‌گیرندگان ایجاد گردد (موسوی اعظم، ۱۳۹۵) و باعث

³ Rodriguez et al⁴ Ishaque¹ Hou et al² Luo et al

ایجاد اطمینان و اعتماد شود، که در سطح نمایندگی می‌تواند به کاهش تضاد منافع بین سهامداران با مدیران منتهی گردد (کینادر^۱، ۲۰۱۸). در همین راستا محققانی همچون جین و همکاران^۲ (۲۰۱۹)؛ روردروگوئز و همکاران^۳ (۲۰۱۹)؛ هئو و ژانگ^۴ (۲۰۱۸)؛ کاریداس و ژانگ^۵ (۲۰۱۸) معتقدند که دریافت تقویت ایزومورفیسم‌های مالیات‌های سبز علاوه بر اینکه می‌تواند به حفظ محیط‌زیست کمک کند، بلکه با تعامل میان اقتصاد و محیط‌زیست، سبب تقویت توسعه پایدار نیز می‌تواند گردد. در واقع توسعه پایدار در نظام مالیاتی حتی ایزومورفیسم مالیات سبز به عنوان یک فرآیند متقابل و دوطرفه در اطمینان‌زایی می‌تواند اعتماد اجتماعی را براساس سطوح تصمیم‌گیری‌های ازدحامی تقویت نماید. به عبارت دیگر، اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی که پیگیری سطح قابل توجهی از ارزش‌های اجتماعی کثرت‌گرایانه را تشریح می‌نماید، سبب تقویت ایزومورفیسم‌های مالیات سبز برای ایجاد انسجام و یکپارچگی در تحکیم رفتار مالیاتی سبز و مسئولیت در آن می‌گردد. چراکه با افزایش مالیات‌های سبز، شرکت‌ها برای توسعه مسئولیت‌های اجتماعی خود تلاش می‌نمایند تا با تقویت زیرساخت‌های تولید از حجم آلاینده‌های خود به کاهند و از طریق افشای اطلاعات اختیاری در قالب صورت‌های مالی، اطمینان و اعتماد اجتماعی را به واسطه بینش در تصمیم‌گیری‌های ازدحامی را غنا بخشند. لذا این پژوهش به دنبال ارزیابی ایزومورفیسم‌های مالیات سبز تحت وجود اِلمان‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی می‌باشد.

مبانی نظری

باتوجه به افزایش آلاینده‌ها و تغییرات اقلیمی، استفاده از رویکرد ایزومورفیسم باعث ایجاد تعادل بین فشارهای نهادی و توسعه پایدار می‌گردد و اجرای یکپارچه و منسجم کارکردهای زیست محیطی شرکت‌ها را تقویت می‌نماید و کمک می‌کند تا نهادها و ذینفعان نسبت به عملکردهای زیست محیطی شرکت آگاه گردند (بهارلو و همکاران، ۱۳۹۹). اما فقدان رویکرد ایزومورفیسم باعث پیچیدگی نهادی در سطح نظارتی بر کارکردهای زیست محیطی شرکت‌ها شده است. زیرا در تحت شرایط یادشده، تعادل بین فشارهای نهادی و فشارهای

ذینفعان از بین می‌رود و این موضوع باعث عدم تدوین ابزارهای نظارتی و اختیاری لازم برای توسعه افشای عملکردها و کارکردهای زیست محیطی شده است (گرینوود و همکاران^۶، ۲۰۱۰). باید توجه داشت، عدم تعادل بین فشارهای نهادی و ذینفعان در تحت عدم وجود رویکرد ایزومورفیک‌ها، منجر به روش‌های مختلف مدیریتی و راهبردهای مختلف محیطی زیستی در شرکت‌ها شده است. در واقع فقدان یکپارچگی و انسجام نهادی در تحت شرایط نبود رویکردهای ایزومورفیسم‌ها باعث می‌شود، سطح شناخت شرکت‌ها نسبت به عملکردهای زیست محیطی و سطح ادراک ذینفعان نسبت به درخواست این سطح از عملکردها، دچار سردرگمی زیاد شود، موضوعی که نه الزاما در سطح بازار سرمایه در کشور ما وجود دارد و نه مبتنی بر ابعاد فرهنگی و مسئولانه در سطح بازار رقابتی چندان به چشم می‌خورد. از طرف دیگر، مالیات‌ها علاوه بر وظیفه تأمین مالی دولت از جنبه‌های دیگری نیز دارای اهمیت می‌باشند. مالیات‌ها یکی از ابزارهای اقتصادی دولت جهت دخالت در بازار در مواقع لزوم و وسیله‌ای برای تأمین مالی دولت جهت نیل به دیگر اهداف مورد توجه جوامع بشری می‌باشند، زیرا دولت‌ها با هر ساختار سیاسی دارای سه هدف اصلی می‌باشند: ثبات اقتصادی، توزیع عادلانه درآمد و تخصیص بهینه منابع. مالیات‌ها از یکسو باتوجه به اصابت مالیاتی بر شرایط توزیعی جامعه تأثیرگذار هستند و از سوی دیگر، با جابجایی منابع از بازاری به بازار دیگر آثار تخصیصی به همراه دارند (صادقی و همکاران، ۱۳۹۷). از این رو، متخصصان مالیاتی و اقتصادی همواره در پی توسعه مالیات پایدار به منظور ارتقای سطح اثربخشی کارکردهای توسعه محور می‌باشند. کارکردهایی که باعث ایجاد پویایی در رقابت به واسطه وجود استراتژی‌های مورد استفاده در افشای واقعیت‌های مالیاتی در سطح بازارهایی همچون بازار سرمایه می‌شود (هاگسدن^۷، ۲۰۱۸). مالیات پایدار به عنوان یک کارکرد استراتژیک در سطح بازار سرمایه محسوب می‌شود که در صورت ارتقای سطح رویکردهای تعامل گرانه با دولت می‌تواند به افزایش پویایی اقتصادی کمک نماید. در واقع پایداری مالیاتی، استراتژی‌ای است که در نتیجه آن سود قبل از کسر مالیات تغییرات کمی دارد (دایرنگ و همکاران^۸، ۲۰۱۴) و بر حفظ و نگهداری نتایج اجتناب مالیاتی در طول زمان متمرکز است. پایداری مالیاتی به معنای پایداری در سود بعد

⁵ Karydas & Zhang

⁶ Greenwood et al

⁷ Hogsden

⁸ Dyreng et al

¹ Kinander

² Xin et al

³ Rodriguez et al

⁴ Hou & Zhang

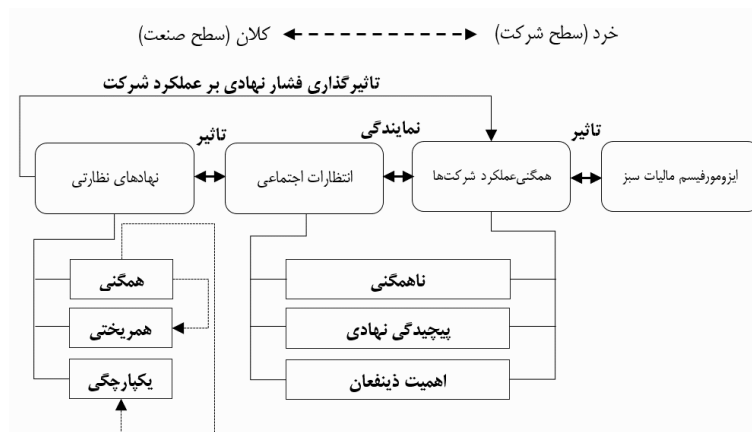
ایزومورفیسیم‌سز محسوب می‌شود که فرآیند اثربخشی مالیات‌های سبز را نشان می‌دهد.

همانطور که مشاهده می‌شود، ارتباط متقابل نهادهای نظارتی و انتظارات اجتماعی به شکل گیری همگنی در برنامه‌های و سیاست‌های پایداری همچون مالیات سبز منجر خواهد شد و این موضوع ایزومورفیسیم‌های مالیات سبز همچون عدالت مالیاتی؛ کاهش آلاینده‌گی‌ها و ... را محقق می‌سازد. در واقع، مالیات‌ها علاوه بر وظیفه تأمین مالی دولت از جنبه‌های دیگری نیز دارای اهمیت می‌باشند. مالیات‌ها یکی از ابزارهای اقتصادی دولت جهت دخالت در بازار در مواقع لزوم و وسیله‌ای برای تأمین مالی دولت جهت نیل به دیگر اهداف موردتوجه جوامع بشری می‌باشند، زیرا دولت‌ها با هر ساختار سیاسی دارای سه هدف اصلی می‌باشند: ثبات اقتصادی، توزیع عادلانه درآمد و تخصیص بهینه منابع. مالیات‌ها از یکسو با توجه به اصابت مالیاتی بر شرایط توزیعی جامعه تأثیرگذار هستند و از سوی دیگر، با جابجایی منابع از بازاری به بازار دیگر آثار تخصیصی به همراه دارند (مارکونی^۱، ۲۰۱۲). از این رو، متخصصان اقتصاد همواره در پی شناسایی پایه‌هایی از مالیات هستند که کمترین عدم کارایی را به جامعه تحمیل کند.

از کسر مالیات و قابلیت پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی است که در بلندمدت برای شرکت ایجاد ارزش می‌نماید (واعظ و همکاران، ۱۳۹۷). کمینه‌سازی نرخ مؤثر مالیات، همچنین منجر به ایجاد هزینه‌هایی از جمله جرائم مالیاتی و هزینه‌های تأمین مالی اضافی برای شرکت شده و باعث کاهش نقدینگی در آینده، ابهام در پرداخت‌های مالیاتی آتی و افزایش ریسک مالیاتی گردد (هاتچز و ریگو، ۲۰۱۵).

بسط رویکرد ایزومورفیسیم مالیات سبز در اقتصاد

ایزومورفیسیم‌ها رویکردهای استراتژیک در تقویت مبانی برای فرآیندهای نظارتی اثربخش محسوب می‌شود. در واقع ایزومورفیسیم‌ها از طریق فشارهای محیطی همچون انتظارات اجتماعی در پی این هستند تا سطح عملکردهای شرکت‌ها را همسو با خواسته‌ها و نیازهای اجتماعی نمایند. از آنجاییکه محیط زیست یک دغدغه‌ی اجتماعی است، وجود ایزومورفیسیم‌ها در قالب نظارت بر تولید؛ بازاریابی؛ فروش؛ مالی و مالیاتی و ... می‌تواند به حاکمیت در داشتن یک نظارت اثربخش کمک نماید. ایزومورفیسیم‌ها یک رویکرد یکپارچه اثربخش هستند که پیوند بین فشارهای نهادی با انتظارات اجتماعی را تقویت می‌نماید. چارچوب زیر به عنوان پایه نظری

شکل (۱) فرآیند ایزومورفیسیم در تقویت مالیات سبز

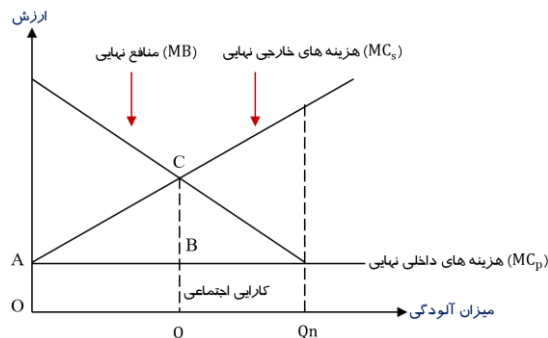
خدشه‌دار نمی‌کند بلکه به دلیل کاهش هزینه‌های ناشی از آلودگی فایده اجتماعی را نیز افزایش می‌دهد و به این نوع مالیات اصطلاحاً مالیات سبز می‌گویند (امامی‌مبیدی و

بین انواع مالیات‌ها تنها پایه مالیاتی که چنین ویژگی را دارد مالیات‌های محیط‌زیستی است. این پایه مالیاتی که بر انواع آلودگی‌های محیط‌زیستی اعمال می‌شود نه تنها کارایی را

¹ Marconi

عبارت دیگر، تولیدکننده برای آلودگی مالیاتی نمی پردازد. شرایط بهینه مالیات مستقیم زمانی تحقق می‌یابد که مجموع هزینه‌های نهایی (داخلی و خارجی) با مجموع فایده نهایی برابر باشد (نقطه Q) حد بهینه اجتماعی است.

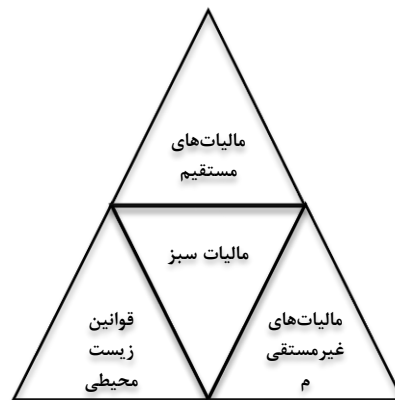
$$\text{هزینه‌های نهایی خارجی (MC}_s\text{)} = \text{منافع نهایی (MB)} + \text{هزینه‌های داخلی نهایی (MC}_p\text{)}$$

شکل (۳) فرآیند تاثیرگذار تدوین مالیات‌های مستقیم در ارزش و آلودگی

منحنی هزینه نهایی خارجی (MC_s) هزینه نهایی اجتماعی حاصل از تخریب محیط‌زیست به واسطه انتشار آلودگی را نشان می‌دهد. با این روش با وضع مالیات برابر با CB برای هر واحد آلودگی، سطح مطلوب اجتماعی انتشار آلودگی را OQ مشخص می‌کند. این مالیات از طریق برابر نمودن هزینه‌های اجتماعی با منافع اجتماعی موجب بالا رفتن کارایی می‌شود. این نوع مالیات با نرخ معین به هر واحد انتشار آلاینده‌ها و یا تخریب زیست‌محیطی تعلق می‌گیرد. از طرف دیگر، مالیات‌های غیرمستقیم در ایزومورفیسیم مالیات سبز، راه‌کار دیگری هستند که مالیات را بر نهاده‌های تولیدی و یا کالاهای مصرفی که استفاده از آن‌ها به نوعی با آسیب زیست‌محیطی در ارتباط است وضع می‌کنند (اسلامولویان و استادزاد، ۱۳۹۴). مزیت آن، انتقال پایه مالیات بر مصرف و هزینه است. این نوع مالیات به دلیل توجه به مصرف از طریق کاهش تولید، شرایط نگهداری و بهبود تکنولوژی موجب کنترل بیشتر آلاینده‌ها با هزینه بیشتری نسبت به مالیات مستقیم می‌شود. مالیات‌های غیرمستقیم با وجود کارایی کمتر نسبت به انواع قبلی بیشتر مورد استقبال قرار گرفته‌اند. آن‌ها نسبت به مالیات‌های مستقیم هزینه‌های بیشتری را بر اجتماع وارد می‌سازند و کارخانه‌های صنعتی را مجبور می‌کنند تا اصلاحاتی را در تمام ابعاد مختلف

همکاران، ۱۳۹۷). مالیات سبز بر پایه هزینه اعمال می‌شود، از این رو گستردگی بسیاری داشته و درآمد مناسبی را برای دولت به همراه دارد به همین جهت می‌تواند جانشین سایر پایه‌های مالیاتی شود. این نکته از یکسو اثر اختلال‌زایی مالیات‌های دیگر را کاهش داده و از سوی دیگر برای جامعه به دلیل کاهش آلودگی فواید بسیاری دارد. در یکی از مهمترین چارچوب‌های پژوهشی در مورد مالیات سبز دی‌میگوئل و همکاران^۱ (۲۰۱۵) مالیات سبز را به انواع زیر دسته‌بندی نموده‌اند:

شکل (۲) راه‌کارهای توسعه پایدار مالیات سبز

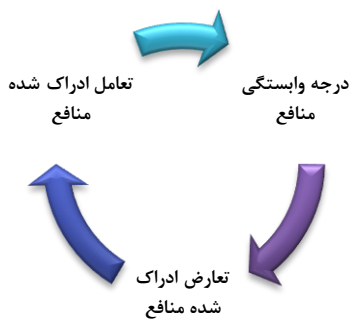
براساس این چارچوب در مورد مالیات‌های مستقیم به عنوان راه کار اول برای توسعه ایزومورفیسیم مالیات سبز، باید با بیان نمود، با وضع مالیات‌های مستقیم، بنگاه‌های آلوده کننده به منظور کاهش هزینه‌های مالیاتی خود، از طریق تقویت زیرساخت‌های خط تولید تلاش می‌نمایند تا سطح آلاینده‌های زیست‌محیطی را کاهش دهند. از آنجاییکه استفاده از وسایل کنترل آلودگی هزینه دارد، واحدهای اقتصادی می‌بایست هزینه وسایل کنترلی و مالیات پرداختی را با یکدیگر مقایسه کنند. با کنترل و کاهش میزان آلودگی، میزان مالیات پرداختی کاهش خواهد یافت (سیدنژادفهییم و اقدامی، ۱۳۹۰). در نمودار زیر چگونگی اعمال مالیات محیط‌زیست بر کالای Q به عنوان یک کالای آلوده کننده تشریح می‌شود.

سطح OA سطح مالیات شرکت بدون در نظر گرفتن مالیات برای آلودگی است. از این رو بدون مالیات بر آلودگی نتیجه اولیه بازار رقابتی، مقدار تعادلی تولید Q_n برای تولید کننده است. آلوده کننده سعی خواهد کرد که در سطح Q_n جایی که منافع به حداکثر مقدار خود می‌رسد به فعالیت بپردازد. به

¹ De Miguel et al

المان تصمیم‌گیری ازدحامی^۳/کثرت‌گرایانه

موضوع قدرت و تضاد، اگرچه در نظریه‌های سازمان موردتوجه بوده، اما به ندرت براساس این نظریه، رویکردهای تصمیم‌گیری در نظام‌هایی دارای منافع مشترک با ذینفعان همچون نمایندگی مورد تمرکز قرار گرفته است. در واقع تصمیم‌گیری با مبنای ازدحامی یا کثرت‌گرایی به دلیل اینکه دارای ابعاد پنهان از تصمیم‌گیری‌های منفعت‌طلبانه می‌باشد، تعبیر و تفسیرهای مفهومی منسجمی از آن ارائه نشده است (هالسلین و همکاران^۴، ۲۰۰۷). در واقع اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی بر پایه‌ی سه عنصر کلیدی «منافع^۵»، «تضاد^۶» و «قدرت^۷» بنا شده است و بیان می‌نماید که اگر فرد تصمیم‌گیرنده قدرت خود را در جهت کاهش تضاد منافع و توسعه کثرت‌گرایی بسط دهد، براین مبنا ارزش‌های مبتنی برمنافع متقابل به ایجاد انسجام یکپارچگی در بین صاحبان قدرت با ذینفعان منجر می‌شود (علایی‌نژاد و حاج‌حسینی، ۱۳۹۸). به عبارت دیگر، براساس اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، مجموعه‌ی متکثری از منافع ایجاد می‌شود که دارای ارزش‌های برابر و یکسانی در راستای برآورده نمودن هدفی مشترک می‌باشند. در واقع اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی در تحت شرایط تضاد منافع، با اهمیت دادن به ترجیحات و انتظارات متفاوت، در تلاش است تا با ایجاد مبنایی برای منافع مشترک به افزایش اثربخشی در ایجاد رضایت و اطمینان کمک نماید (آبیش^۸، ۲۰۲۰). براساس یک چارچوب، آبند^۹ (۲۰۱۹) اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی را شامل ۳ بخش در قالب مدل زیر ارائه می‌دهد:

شکل (۴) ابعاد اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی (منبع: آبند، ۲۰۱۹)

انجام دهند به گونه‌ای که میزان انتشار آلودگی با حداقل هزینه کاهش یابد. این نوع مالیات همانند مالیات‌های مستقیم بجای استفاده از سیاست‌های کنترلی و دستوری متکی بر سیستم قیمتی است (دوگبجرگ و اسونجرگ^۱، ۲۰۱۰). در نهایت راه‌کار سوم در توسعه پایدار مالیات سبز، قوانین و مقررات زیست‌محیطی می‌باشند.

نوع دیگری از مقابله با هزینه‌های خارجی آلودگی محیط‌زیستی، ایجاد مقررات دولتی است. این شکل از سیاست‌گذاری محیط‌زیست معیاری قابل قبول از آلاینده‌های محیط‌زیستی را تشخیص و اعلام می‌دارد و متخلفان از این معیارها را محکوم به توقف فعالیت مربوط می‌کند. معمولاً باتوجه به کاهش رفاهی که به هر حال به دلیل توقف تولید کالاها و خدمات اقتصادی رخ می‌دهد این روش جز در مورد آلاینده‌های بسیار پرهزینه اجتماعی کمتر مورد توجه اقتصاددانان است (حیدری و همکاران، ۱۳۹۴). این مقررات در سیستم مالیات بر درآمد شرکت‌ها به صورت مشوق‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاری در تجهیزات ذخیره انرژی و تجهیزات کاهش آلودگی، استفاده از روش استهلاک فزاینده، تخفیف مالیاتی برای استفاده از فرآورده‌های بازیافتی و مشوق‌های مالیاتی برای جنگل کاری نمایان می‌گردد. این مقررات و قوانین می‌توانند همان آثاری را که مالیات‌های غیرمستقیم زیست‌محیطی دارند، داشته باشند. به عنوان مثال، سیاست‌های تشویقی برای سرمایه‌گذاری در تجهیزات کاهش آلودگی مشابه مالیات‌های غیرمستقیم زیست‌محیطی هستند زیرا آن‌ها نیز ممکن است تنها یک بعد کاهش آلودگی را موردتوجه قرار دهند. در نتیجه ممکن است هدف کاهش آلودگی با کمترین هزینه به‌دست نیاید و زمینه ناکارایی اجتماعی و اقتصادی را فراهم آورند. مخارج مالیاتی ممکن است هریک از کارخانه‌ها را به کاهش انتشار آلاینده‌ها تشویق کند، اما یارانه‌ای که به مخارج مالیاتی تعلقی گیرد انگیزه خروج کارخانه‌های آلاینده را تضعیف می‌کند و یا در مجموع می‌تواند باعثافزایش انتشار آلودگی گردد (جانوا و همکاران^۲، ۲۰۱۹). پس مقررات و قوانین زیست‌محیطی که شکل مخارج مالیاتی را به خود می‌گیرند می‌توانند معرف منبع دیگری از ناکارایی باشند که در مالیات‌های غیرمستقیم زیست‌محیطی وجود ندارند.

⁶ Conflict
⁷ Power
⁸ Ishaque
⁹ Abend

¹ Daughbjerg & Svendsen
² Janova et al
³ Thick Decision
⁴ Halbesleben et al
⁵ Interest

می‌شود. این نتیجه نشان می‌دهد که اصلاحات مالیاتی (در جهت افزایش مالیات) همراه با یک تغییر متناسب در ساختار پرداخت عمومی ممکن است رشد و رفاه را در بلندمدت بهبود بخشد.

هو و همکاران^۵ (۲۰۲۰) پژوهشی تحت عنوان کثرت‌گرایی ارزش سهامداران در تصمیم‌گیری هیئت مدیره انجام دادند. در این پژوهش به نقش قابلیت‌های تاثیرگذار تصمیم‌گیری‌های هیئت مدیره در کثرت‌گرایی ارزش سهامداران تمرکز شده است. نتایج این پژوهش نشان داد توسعه ارزش‌های حداکثری قابل لمس برای سهامداران می‌تواند به افزایش پویایی اعتمادزایی در سطح رقابتی بازار سرمایه کمک نماید. مولر^۶ (۲۰۱۹) پژوهشی تحت عنوان میزان تقاضا انرژی برق و سایر انرژی‌ها در کشور دانمارک با هدف توسعه رویکردهای مالیات سبز انجام دادند. جامعه آماری پژوهش بخش صنعت و تجارت (بازرگانی) کشور دانمارک بود که در بازه زمانی ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۳ بررسی شدند. در واقع هدف از توسعه رویکردهای مالیات سبز بررسی امکان استفاده از مالیات‌های زیست‌محیطی به منظور جایگزین نمودن انرژی الکتریسیته به عنوان حافظ محیط زیست با سایر انرژی‌ها در هشت زیر بخش صنعت بوده است. بدین منظور با به کارگیری روش همجمعی^۷ روابط تقاضای بلندمدن به تفکیک زیربخش‌ها برآورد شده و اثر تغییر قیمت‌های نسبی برق و سایر نهاده‌های انرژی بر جای‌نشینی بین مصرف آن‌ها بررسی شدند. نتایج نشان داد پرکشی بودن تقاضای انرژی در پنج زیر بخش امکان استفاده از مالیات به منظور جایگزین نمودن برق با سایر انرژی‌های فسیلی را تایید می‌نماید. ستوده نیاکرانی و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی تحت عنوان بررسی اثر مالیات سبز بر مصرف انرژی و رفاه اجتماعی در ایران با استفاده از الگوی تعادل عمومی محاسبه‌پذیر پویای بازگشتی (RDGGE) انجام دادند. هت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار Matlab استفاده شد. نتایج نشان داد که همراه با افزایش نرخ وضع مالیات سبز، اگر یک شوک مثبت بر تولید ناخالص داخلی وارد شود، از روند افزایش مصرف نفت گاز، گاز طبیعی و بنزین کاسته می‌شود. همچنین، با اعمال ۰٪ و ۵٪ مالیات سبز، مصرف انرژی‌های فسیلی مورد بررسی کارایی نداشته، با اعمال ۱۰٪ مالیات سبز، مصرف گاز طبیعی و بنزین کارایی داشته، لیکن مصرف نفت گاز کارایی ندارد. با اعمال ۲۰٪ مالیات سبز، مصرف

براساس چارچوب فوق، درجه وابستگی منافع^۱، اشاره به سطحی از تداخل منافع مشترک بین مدیران با ذینفعان همچون سهامداران و سرمایه‌گذاران دارد. درجه وابستگی منافع در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی مبنایی برای ایجاد پیوستگی در توسعه منافع مشترک در بین ذینفعان می‌باشد (مهرانی و همکاران، ۱۳۹۰). از طرف دیگر تعارض ادراک شده منافع^۲، سطحی از شناخت ترجیحات و انتظارات منافع می‌باشد که از طریق انسجام ادراکی می‌تواند به افزایش سینرژی در دستیابی به منافع دارای اشتراک و تصمیم‌گیری کثرت‌گرایانه منجر شود. در این سطح تصمیم‌گیرنده براساس تعامل مستقیم با ذینفعان تلاش می‌نماید تا اهداف مشترکی برای حل تعارضات در تصمیم‌گیری ایجاد نمایند. در نهایت تعامل ادراک شده منافع^۳، اشاره به سطح تعاملات تصمیم‌گیرنده جهت اتخاذ تصمیمی مبتنی بر منافع مشترک دارد (علی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۴). به عبارت دیگر، در این سطح نمایندگی صاحبان منافع با برگزاری جلساتی در پی اتخاذ تصمیم‌هایی مبتنی بر منافع مشترک می‌باشند. براساس مبانی نظری ارائه شده، سوال‌های پژوهش عبارتند از:

- ۱) مولفه‌های ایزومورفیسیم‌های مالیات سبز به عنوان مبنا در تحلیل تفسیری همسانی ماتریس کدامند؟
- ۲) مضامین اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی به عنوان مرجع در تحلیل تفسیری کدامند؟
- ۳) اثربخش‌ترین ایزومورفیسیم‌های مالیات سبز براساس وجود اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی شرکت‌های بازار سرمایه کدامند؟

پیشینه پژوهش

اوئسلاتی^۴ (۲۰۲۰) پژوهشی تحت عنوان رشد و رفاه اصلاح مالیات زیست‌محیطی و سیاست پرداخت عمومی انجام دادند. در واقع هدف این پژوهش بررسی تاثیر اصلاح مالیات زیست‌محیطی و سیاست پرداخت عمومی بر روی رشد و رفاه در چارچوب یک مدل تعادل عمومی پویایی تصادفی در اقتصاد انگلستان در طی دوره زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۷ بوده است. این محقق از مدل رشد درون‌زایی دو بخشی استفاده می‌کند که در آن تعاملات بین سلامتی، آموزش و محیط‌زیست در نظر گرفته

^۵ Ho et al

^۶ Moller

^۷ Partial Cointegrated VARs

^۱ Interest Dependence

^۲ Perceived Interest Conflict

^۳ Perceived Interests Interaction

^۴ Oueslati

در بازار سرمایه باشد. از طرف دیگر نیز براساس نوع داده این پژوهش ترکیبی است، زیرا در بخش کیفی از طریق غربالگری نظری براساس روش تحلیل فراترکیب، این پژوهش به دنبال شناسایی مولفه‌های ایزومورفیسم‌های مالیات سبز و مضامین گزاره‌ای اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی می‌باشد و سپس در بخش کمی از طریق تحلیل ماتریس قطبی براساس روش تصمیم‌گیری چندمعیاره، الگویی از تعیین مهمترین ایزومورفیسم‌های مالیات سبز را مورد بررسی قرار می‌دهد. معمولاً یکی از فرآیندهای تصمیم‌گیری براساس مولفه و گزاره که در قالب تحلیل ماتریسی و براساس مقایسه زوجی مورد بررسی قرار می‌گیرند، که یکی از بهترین فرآیندهاست، تحلیل اولویت‌بندی تفسیری^۱ (IRP) می‌باشند (سوشیل^۲، ۲۰۰۹) که در این پژوهش مبنای تحلیل قرار گرفته است.

جامعه آماری پژوهش

در بخش کیفی، این پژوهش از طریق مبنای نمونه‌گیری همگن، اقدام به انتخاب ۱۵ نفر از متخصصان و خبرگان رشته حسابداری در سطح دانشگاهی نمود تا براساس وجود رویکرد نظری در رابطه با موضوع پژوهش اقدام به مشارکت جهت تعیین مولفه‌ها و گزاره‌ها نمایند. همچنین براساس تحلیل فراترکیب، در این بخش از پژوهش‌هایی که در تارگه‌هایی همچون جهاد دانشگاهی در ایران؛ پایگاه نشریات کشور ایران؛ مرکز پژوهش‌های علوم رایانه‌ای اسلامی ایران؛ مرجع بین‌المللی مقالات روز دنیا (Scienccdirect)؛ مرجع امرالد (Emeraldinsight) و مرجع (OnlineLibrary) آنلاین بودند برای تعیین مولفه‌ها (ایزومورفیسم‌های مالیات سبز) و شاخص‌های پژوهش (گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی) استفاده شد. در فاز دوم، به منظور انجام بخش تحلیل تفسیری اولویت‌بندی، از ۲۲ نفر مدیران شرکت‌های بازار سرمایه خواسته شده تا به عنوان اعضای گروه کانونی پس از ارزیابی مولفه‌ها و گزاره‌های شناسایی شده‌ی بخش کیفی و تایید آن‌ها، اقدام به پاسخ به پرسشنامه‌های ماتریسی تدوین شده، نمایند. نکته قابل ذکر این است که از آنجاییکه تحلیل اولویت‌بندی تفسیری (IRP) یک تحلیل مبتنی بر تجزیه و تحلیلی ماتریسی و تحلیل در عملیات می‌باشد، می‌بایست براساس معیار مشخصی همچون تجربه یا دانش تخصصی توسط مشارکت‌کنندگان صورت پذیرد که براین مبنا از نظر حجم نمونه محدود است و

انرژی‌های فسیلی مورد بررسی کارایی خواهد داشت. همراه با افزایش نرخ وضع مالیات سبز، اگر یک شوک بر تولید ناخالص داخلی وارد شود، از روند افزایش انتشار گازهای آلاینده کاسته می‌شود و به منظور کاهش انتشار گازهای آلاینده در فرایند رشد اقتصادی، می‌بایست نرخ مالیات سبز بیش از ۱۰٪ اعمال شود. در نهایت، همراه با افزایش نرخ وضع مالیات سبز از ۰٪ به ۵٪، ۱۰٪ و ۲۰٪ اگر یک شوک بر تولید ناخالص داخلی وارد شود، رفاه اجتماعی به ترتیب، کمتر از ۱٪، بیش از ۱٪ و مجدداً کمتر از ۱٪ افزایش می‌یابد. لذا در میان سناریوهای مورد بررسی، وضع ۱۰٪ مالیات سبز، بهترین سناریو جهت افزایش رفاه اجتماعی می‌باشد. آهنگری و همکاران (۱۳۹۷) پژوهشی تحت عنوان اثرات مالیات سبز بر رشد اقتصادی و رفاه در ایران: رویکرد تعادل عمومی تصادفی پویا (DSGE) انجام دادند. در این پژوهش تأثیر وضع و اعمال مالیات سبز در اقتصاد ایران بر رشد اقتصادی و رفاه در چارچوب مدل تعادل عمومی پویای تصادفی باز کوچک نیوکینزی مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور، یک مدل DSGE با لحاظ بخش‌های عمده خانوارها، بنگاه‌ها، دولت و بخش خارجی برای اقتصاد ایران کالیبره و شبیه‌سازی شده است. نتایج حاصل از شبیه‌سازی و تحلیل توابع عکس‌العمل آنی مدل نشان می‌دهد، وضع مالیات سبز در قالب چهار سناریوی مطروحه بر رشد اقتصادی هم در کوتاه مدت و هم در بلندمدت تأثیر منفی بسیار کمی می‌گذارد، همچنین نتایج نشان می‌دهد که اعمال مالیات سبز در قالب چهار سناریوی فوق‌الذکر تأثیر مثبت و اندکی بر روی رفاه می‌گذارد. در نظر گرفتن نتایج همزمان اثرات مالیات سبز بر روی رشد اقتصادی و رفاه مشخص می‌سازد که اگر رویکرد دولت، توجه به افزایش کیفیت محیط‌زیست، کاهش آلاینده‌ها و نتیجتاً توسعه پایدار و افزایش رفاه باشد بایستی کاهش تولید اقتصادی را پذیرا باشد. نتایج هرچهار سناریو نشان می‌دهد که کاهش تولید کل اقتصاد و افزایش رفاه بسیار اندک می‌باشد.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر دسته‌بندی نتیجه، جزء پژوهش‌های توسعه‌ای قرار می‌گیرد، چراکه عدم‌انسجام تئوریک در باب مفاهیم و تئوری‌های مرتبط به این حوزه، باعث گردیده است تا این پژوهش به دنبال شناخت اثربخش‌ترین ایزومورفیسم‌های مالیات سبز تحت وجود مضامین اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی

² Sushil

¹ Interpretive Ranking Process

مطابق با پژوهش‌هایی همچون سوشیل (۲۰۱۷)؛ چیتام بارانتهان و همکاران^۱ (۲۰۱۵) می‌باشد.

یافته‌های پژوهش

بهدف ایجاد پیوند بین مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز و گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی (کثرت‌گرایانه)، از تحلیل فراترکیب استفاده می‌شود تا با تدوین مولفه‌ها و گزاره‌های شناسایی شده در قالب چک لیست‌های ماتریسی پژوهش در بخش کمی، وارد فاز تحلیل تفسیری اولویت‌بندی شود.

یافته‌های فراترکیب

روش تحلیل فراترکیب^۲ از طریق غربالگری نظری و پژوهشی به دنبال شناسایی مولفه‌ها و گزاره‌های مرتبط با موضوع پژوهش می‌باشد. دوره زمانی جهت واکاوی پژوهش‌های مشابه، ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ میلادی و ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ شمسی بوده است. به عبارت دیگر به منظور یافتن مقاله‌ها و پژوهش‌های مشابه و استفاده از پایگاه‌ها و مراجع پژوهشی بین‌المللی و داخلی، اقدام به شناسایی پژوهش‌های مرتبط با هدف پژوهش شد.

همانطور که در شکل (۳) مشخص شده است، کلیه منابع اولیه شناسایی شده ۴۹ مورد می‌باشند که پس از چند مرحله فرآیند غربالگری از نظر محتوا، عنوان و تحلیل در نهایت، ۲۲ پژوهش متناسب با محتوا، عنوان و فرآیندهای تحلیلی مورد نظر این پژوهش انتخاب شدند که ۱۱ پژوهش مربوط به تعیین مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز و ۱۱ پژوهش مربوط به گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی می‌باشد. در این مرحله می‌بایست مفاهیم را براساس مولفه‌ها و گزاره‌ها تفکیک نمود، تا مهمترین ایزومورفیسم‌های مالیات سبز براساس مضامین اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی در قالب چک لیست‌های امتیازی تعیین شوند. در واقع از طریق معیار ارزیابی انتقادی براساس ۱۰ معیار اهداف تحقیق، منطق روش تحقیق، طرح تحقیق، نمونه‌برداری، جمع‌آوری داده‌ها، انعکاس‌پذیری، دقت تجزیه و تحلیل، بیان تئوریک و شفاف یافته‌ها و ارزش تحقیق

در بخش الف) اقدام به تعیین مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز و در بخش ب) اقدام به تعیین گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی می‌شوند.

الف) شناسایی مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز (A)

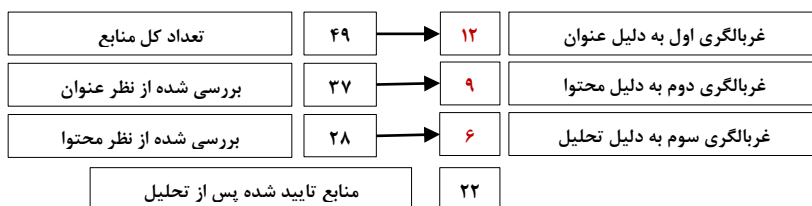
در این بخش با توجه به توضیح‌های داده شد، اقدام به شناسایی مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز با نماد (A) می‌شود. جدول (۱) نحوه ارزیابی مولفه‌ها را براساس شاخص ۵۰ نمره‌ای در قالب امتیازهای ۱ تا ۵ براساس ۱۰ معیار توضیح داده شده موردسنجش قرار می‌دهد.

امتیازهای ارائه شده براساس شاخص مد، نشان داد، سه پژوهش با توجه به اینکه از مجموع ۵۰ امتیاز، زیر ۳۰ دریافت نمودند و برحسب دستورالعمل حدکفایت امتیاز این تحلیل پژوهش‌هایی که امتیاز ۳۰ و بالاتر را کسب نمایند، مورد تایید هستند، حذف گردیدند و به همین دلیل از دور بررسی خارج شدند. در ادامه اقدام به استخراج مولفه‌های ایزومورفیسم‌های مالیات سبز می‌شود. براین اساس به منظور تعیین مولفه‌های یادشده از روش امتیازی زیر استفاده می‌شود. بر مبنای این روش کلیه معیارهای فرعی استخراج شده از متن مقالات تایید شده، در ستون جدول نوشته می‌شود و سپس در ردیف هر جدول نام محققان پژوهش‌های تایید شده آورده می‌شود. بر مبنای استفاده از هر پژوهشگر از معیارهای فرعی نوشته شده در ستون جدول، علامت «✓» درج می‌شود، سپس امتیازهایی هر ✓ در ستون معیارهای فرعی، باهم جمع می‌شود و امتیازهای بالاتر از میانگین پژوهش‌های انجام شده، به عنوان مولفه‌های پژوهش انتخاب می‌شوند.

براساس این تحلیل نیز مشخص شد، چهار مولفه‌ی دارای بیشترین فراوانی هستند و براین مبنای این پژوهش به عنوان معیارهای ایزومورفیسم مالیات سبز مورد بررسی قرار می‌گیرند. در این بخش پس از واکاوی در مبانی نظری پژوهش‌های تایید شده، اقدام به تعریف هریک از مولفه‌های شناسایی شده طبق جدول (۳) شده است.

² Meta-Synthesis

¹ Chithambaranathan et al

شکل (۵) غربالگری پژوهش‌های اولیه

جدول (۱) فرآیند تحلیل حیاتی پژوهش‌های غربال شده

مقاله‌ها	معیارهای ارزیابی انتقادی	اهداف تحقیق	منطق روش تحقیق	طرح تحقیق	نمونه برداری	جمع آوری داده‌ها	انعکاس پذیری	ملاحظات اخلاقی	دقت تجزیه و تحلیل یافته‌ها	بیان تئوریک و شفاف یافته‌ها	ارزش تحقیق	جمع
	اوتسلانی (۲۰۲۰)	۳	۵	۴	۳	۳	۳	۴	۵	۴	۴	۳۸
	ژئو و همکاران ^۱ (۲۰۲۰)	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۲۸
	رودریگوئز و همکاران (۲۰۱۹)	۳	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۳	۴	۳۷
	نیو و همکاران ^۲ (۲۰۱۸)	۲	۳	۲	۲	۲	۲	۳	۲	۲	۳	۲۳
	بائور و همکاران ^۳ (۲۰۱۸)	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۳	۴	۴	۴	۳۱
	لورنزی ^۴ (۲۰۱۷)	۴	۵	۵	۳	۴	۳	۳	۳	۴	۴	۳۸
	قایت و ایلین ^۵ (۲۰۱۷)	۳	۴	۵	۴	۳	۳	۲	۳	۳	۴	۳۰
	ستوده‌نیاکرانی و همکاران (۱۳۹۹)	۳	۴	۴	۴	۴	۳	۳	۳	۴	۴	۳۶
	آهنگری و همکاران (۱۳۹۷)	۴	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۳	۵	۴	۳۹
	امامی‌مبیدی و همکاران (۱۳۹۷)	۳	۳	۳	۳	۴	۴	۳	۳	۴	۴	۳۴
	ایزدخواستی و همکاران (۱۳۹۷)	۴	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۳۷

جدول (۲) فرآیند تعیین مولفه‌های اصلی پژوهش

موقعیت پژوهش‌ها	محققان	رشد اقتصادی	کاهش آلاینده‌ها	افزایش درآمدهای دولت	عدالت مالیاتی	اثر بخشی رقابت	رفاه اجتماعی	تقویت زیرساخت‌های تولید
پژوهش‌های بین‌المللی	اوتسلانی (۲۰۲۰)	-	✓	✓	-	✓	-	-
	رودریگوئز و همکاران (۲۰۱۹)	✓	✓	✓	✓	-	✓	-
	بائور و همکاران ^۶ (۲۰۱۸)	-	-	-	-	✓	-	✓
	لورنزی ^۷ (۲۰۱۷)	✓	-	✓	✓	✓	-	✓
	قایت و ایلین ^۸ (۲۰۱۷)	-	✓	✓	✓	-	-	-
داخلی	ستوده‌نیاکرانی و همکاران (۱۳۹۹)	✓	✓	✓	-	-	-	✓

¹ Roberto et al

² Zhu et al

³ Bauer et al

⁴ Lorenzi

⁵ Ghaith & Epplin

⁶ Bauer et al

⁷ Lorenzi

⁸ Ghaith & Epplin

موقعیت پژوهش‌ها	محققان	رشد اقتصادی	کاهش آلاینده‌ها	افزایش درآمدهای دولت	عدالت مالیاتی	اثربخشی رقابت	رفاه اجتماعی	تقویت زیرساخت‌های تولید
	آهنگری و همکاران (۱۳۹۷)	-	✓	✓	✓	✓	-	✓
	امامی‌میبدی و همکاران (۱۳۹۷)	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓
جمع		۶	۶	۸	۵	۶	۲	۵

جدول (۳) مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز

مؤلفه‌ها	نماد	تعاریف
کاهش آلاینده‌ها	X1	یکی از مهمترین ایزومورفیسم‌های بکارگیری مالیات سبز، کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی است. زیرا شرکت‌ها در تحت وجود چنین نرخ‌های مالیاتی مجبور هستند تا کارکردهای اثربخش تری در زمینه تولید محصولات خود به کارگیرند و این موضوع می‌تواند باعث شود تا آلاینده‌های زیست‌محیطی کاهش یابد و محیط‌زیست به دلیل تغییر رویکردهای استراتژیک شرکت‌ها کمتر آلوده شود. به عبارت دیگر، اخذ مالیات از تولیدکنندگانی که موجب آلودگی‌های زیست‌محیطی می‌شوند، می‌تواند به اصلاح فرآیند و سازوکارهای تولید کمک کند که در نهایت منجر به کاهش این آلودگی‌ها و افزایش فواید اجتماعی شود (اوئسلانی، ۲۰۲۰).
عدالت مالیاتی	X2	همواره یکی از دغدغه‌های محققان در رابطه با موضوع تدوین سیاست‌های مالیاتی، نابرابری نرخ‌های پرداخت مالیات برای مودیان بوده است. اما مالیات سبز به عنوان یکی از مهمترین استراتژی‌های دولت‌ها، می‌تواند از طریق سیاست‌های مالیات تصاعدی و تشویق‌های مالیاتی شرکت‌های پیشرو در عرصه سبز، عدالت اجتماعی ناشی از پرداخت مالیات را ایجاد نماید. در این صورت سطح انگیزه‌ها جهت پیگیری کاهش هزینه‌های مالیاتی افزایش می‌یابد (رودریگوئز و همکاران، ۲۰۱۹).
اثربخشی رقابت	X3	رقابت یکی دیگر از مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز محسوب می‌شود که نشان دهنده‌ی سطح ظرفیت‌های رقابتی شرکت‌هایی است که براساس وجود مالیات سبز توانسته اند محصولاتی مطابق با خواسته و الزامات زیست‌محیطی تولید نمایند و باهدف حداکثرکردن منافع اجتماعی تلاش نمایند تا در بین سایر شرکت‌ها، جایگاه رقابتی بالاتری را کسب نمایند. به عبارت دیگر پیامد اثربخشی رقابت به دلیل تدوین مالیات‌های سبز بیان‌کننده‌ی این موضوع است که شرکت‌ها می‌بایست جهت موفقیت در عرصه رقابت سبز، با افزایش کارکردها و شیوه‌های تولید خود، تلاش نمایند تا با رعایت الزامات مربوط به مالیات سبز، ضمن استفاده از مزایا و تشویق‌ها، هزینه‌های مالیاتی خود را کاهش دهند. براین مبنا وجود چنین فضایی می‌تواند به افزایش اثربخشی رقابتی کمک نماید (لورنزی، ۲۰۱۷).
تقویت زیرساخت‌های تولید	X4	در نهایت پیامد ایزومورفیسم مالیات سبز، تقویت زیرساخت‌های تولید می‌باشد. زیرا شرکت‌ها و صنایع فعال در بازار به دلیل کاهش هزینه‌های مالیاتی مجبور هستند ماشین‌آلات و سطح تکنولوژی خود را تقویت نمایند. به عبارت دیگر پیامد تقویت زیرساخت‌های تولید به این معناست که از طریق مالیات‌های سبز این امکان به وجود می‌آید که تولیدکنندگان از تکنولوژی‌هایی که ایجاد آلودگی می‌کنند و مصرف انرژی آن‌ها بالا است کمتر استفاده کنند و به سمت استفاده از فرآیند تولید کاربر حرکت کنند (باثور و همکاران، ۲۰۱۸).

ب) شناسایی گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه (B)

همانند مراحل فوق و با پیروی از روش ارزیابی انتقادی در این بخش اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه مشخص می‌گردد. در این بخش باتوجه به توضیح‌های داده شد، اقدام به شناسایی اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه با نماد (B) می‌شود. جدول (۴) نحوه ارزیابی مضامین گزاره‌ای را براساس

شاخص ۵۰ نمره‌ای در قالب امتیازهای ۱ تا ۵ براساس ۱۰ معیار توضیح داده شده مورد سنجش قرار می‌دهد.

جدول (۴) فرآیند تحلیل حیاتی پژوهش‌های غربال شده

مقاله‌ها	معیارهای ارزیابی انتقادی	اهداف تحقیق	منطق روش تحقیق	طرح تحقیق	نمونه برداری	جمع آوری داده‌ها	انعکاس پذیری	ملاحظات اخلاقی	دقت تجزیه و تحلیل	بیان تنوع و شفاف یافته‌ها	ارزش تحقیق	جمع
گیوتونی ^۱ (۲۰۲۰)	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۴۰
گرلیک و لیوژ ^۲ (۲۰۲۰)	۲	۲	۳	۲	۳	۲	۲	۲	۲	۲	۳	۲۳
براش ^۳ (۲۰۲۰)	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۳	۳	۳	۵	۳۳
مورسین ^۴ (۲۰۱۹)	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۳۹
کوپیس ^۵ (۲۰۱۸)	۲	۲	۲	۲	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۲۲
دزونکوسکا ^۶ (۲۰۱۸)	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۳۹
تورنر و همکاران ^۷ (۲۰۱۷)	۴	۴	۵	۵	۳	۴	۳	۳	۳	۴	۴	۳۸
جوهری و همکاران (۱۳۹۹)	۵	۵	۳	۴	۳	۴	۳	۴	۳	۴	۴	۳۷
درویش و همکاران (۱۳۹۹)	۵	۵	۵	۴	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴۳
اقدس‌طینت و همکاران (۱۳۹۸)	۳	۳	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۴	۴	۵	۳۲
علایی‌نژاد و حاج‌حسینی (۱۳۹۸)	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۳	۳	۴	۴	۳۷

می‌شود. براین اساس به منظور تعیین گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه از روش امتیازی زیر استفاده می‌شود. نتایج از تایید ۶ گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه بر مبنای اطلاعات براساس حدبالای توزیع فراوانی حکایت دارد. در این بخش پس از واکاوی در مبنای نظری پژوهش‌های تایید شده، اقدام به تعریف هر یک از گزاره‌های شناسایی شده طبق جدول (۵) شده است.

امتیازهای ارائه شده براساس شاخص مد، نشان داد، از مجموع ۱۳ پژوهش مرتبط با اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه، ۴ پژوهش باتوجه به اینکه از مجموع ۵۰ امتیاز، زیر ۳۰ دریافت نمودند و برحسب دستورالعمل حد کفایت امتیاز این تحلیل پژوهش‌هایی که امتیاز ۳۰ و بالاتر را کسب نمایند، مورد تایید هستند، حذف گردیدند و به همین دلیل از دور بررسی خارج شدند. در ادامه اقدام به استخراج گزاره‌های پژوهش

جدول (۵) گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه

تعاریف	نمادها	گزاره‌ها
گزاره‌ی اخلاق‌گرایی در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، رویکردی مبتنی بر معنویت و وجدان‌گرایی در فرد تصمیم‌گیرنده می‌باشد که اولویت در حفظ منافع را پایبندی به ارزش‌هایی از اخلاق تلقی می‌کند که وابسته به ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی و تربیتی فرد می‌باشد. این گزاره به ایجاد پیش‌بینی در رفتار تصمیم‌گیرنده کمک می‌کند و زمینه‌ی افزایش پویایی و رضایت در تصمیم‌گیری‌های کثرت‌گرایانه را مهیا می‌کند (مورسین، ۲۰۱۹).	B1	اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری
این گزاره در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، گزاره‌ی مهم و متاثر از رویکردهای تصمیم‌گیرندگان نسبت به حفظ پایبندی به مسائل اجتماعی می‌باشد. در واقع افزایش ارزش‌های اجتماعی در تصمیم‌گیری رویکردی مبتنی بر کثرت‌گرایی منافع عمومی در سطح جامعه و بازار می‌باشد که منافع منتج از آن می‌تواند به ایجاد رفاه اجتماعی بیشتر و برابر کمک نماید (گیوتونی، ۲۰۲۰).	B2	مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری

¹ Guitouni
² Gerlick & Liozu
³ Brush
⁴ Muresan
⁵ Kopec
⁶ Dzwonkowska
⁷ Turner et al

تعاریف	نمادها	گزاره‌ها
طبق این گزاره در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، شرایطی برای اقلیت‌های ذینفع ایجاد می‌شود تا باتوجه به حقوق شهروندی برابر، بصورت مساوی در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت نمایند. در این بعد تصمیم‌گیرندگان همچون مدیران براساس رویکردهای جذب دانش ذینفعان تلاش می‌کنند تا ضمن برآورده ساختن نیازها و انتظارات آنان، سطح رضایت در ذینفعان را به گونه‌ای برابر ارتقاء ببخشند. در واقع اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی زمینه‌ی وفاق و حفظ منافع عمومی تمام گروه‌ها را ایجاد می‌کند (درویش و همکاران، ۱۳۹۹).	B3	مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری
یکی دیگر از مضامین اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، رویکرد پیروی از قواعد و قوانین در تصمیم‌گیری و حفظ اصالت دستورات تکلیف شده در آن می‌باشد. به عبارت دیگر حفظ رسمیت و خارج نشدن از قواعد و قوانین تدوین شده سبب می‌گردد تا سطح کارکردهای تصمیم‌گیری به سمت ارزش زایی بیشتر و برابر حرکت کند (جوهری و همکاران، ۱۳۹۹).	B4	بایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری
اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، تضاد میان گروه‌ها را برطرف و عدالت را برقرار می‌نماید و قدرت نیز میان این گروه‌ها توزیع می‌کند، به نحوی که تنها یک گروه صاحب قدرت الزاما وجود نداشته نباشد. این اهداف، همان اهداف و رسالتی است که نظام راهبری شرکتی با انتصاب یک مدیر در واحدهای تجاری، به دنبال آن می‌باشد تا به ارزش‌های منصفانه و برابر برای ذینفعان دست یابند. به عبارت دیگر وجود این رویکرد در تصمیم‌گیری‌های ازدحامی سبب می‌شود تا رسالت واحدهای تجاری در راستای تامین منافع همه گروه‌های ذینفع مورد توجه قرار گیرد. برای این منظور سیستم‌ها، قوانین و ارکان واحدهای تجاری باید آنگونه تنظیم گردد تا ریسک‌های شرکت کنترل و مدیران نیز در راستای حفظ منافع سهامداران جزء و عمده و سایر ذینفعان شرکت پاسخگو باشند (درویش و همکاران، ۱۳۹۹).	B5	کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری
یکی از مهمترین موارد نقض تصمیم‌گیری کثرت‌گرایانه، عدم تطابق مشروعیت با اختیار می‌باشد. به عبارت دیگر، قدرت غالبا جایی شکل می‌گیرد که به طور نامشروع، اعمال نفوذ شود. نظریه کثرت‌گرایی زمانی حد متعادلی در برابری ارزش به تمام ذینفعان حادث می‌شود که مفهوم قدرت با مشروعیت از یک سو و با اختیار از سوی دیگر مقارن گردد. در این صورت سطح تصمیم‌گیری‌های ازدحامی همراه با مشروعیت و اختیار و پاسخگویی همراه است (دزونکوسکا، ۲۰۱۸).	B6	مشروعیت در تصمیم‌گیری

تحلیل اولویت‌بندی تفسیری (IRP)

همانطور که تشریح شد، در بخش کیفی پژوهش، مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز (A) و گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه (B) تعیین شدند. در این بخش باهدف تاثیرگذاری سطر «i» بر ستون «j» و یا برعکس و یا متقابل، اقدام به انجام فرآیندهای مربوط به این تحلیل می‌شود. لذا به منظور ایجاد ماتریس‌های تعاملی ابتدا می‌بایست سطح ارتباط مستقیم، متقارن و یا غیرمستقیم را همسو با توضیح‌ها مور توجه قرار داد. لذا ابتدا پرسشنامه ماتریسی به ترتیب جدول ۶ تعیین می‌شود.

حال باهدف ایجاد تفسیر تقابل مولفه‌های ایزومورفیسم‌های مالیات سبز با گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/ کثرت‌گرایانه جدول ۷ ارائه می‌شود.

باتوجه به نتایج کسب شده، در این بخش اقدام به ارزیابی سطح تاثیرگذاری هریک از گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/ کثرت‌گرایانه می‌شود. این ارزیابی، یک شیوهی امتیاز بندی براساس تدوین فرم امتیاز مقایسه‌ی زوجی می‌باشد، که

نتیجه‌ی آن در بخش‌های بعدی تحلیل اولویت‌بندی ماتریسی مورد استفاده می‌باشد.

جدول ۸ به عنوان بخشی از تاثیرگذاری روابط ارائه شد که نشان می‌دهد، مثلا مقایسه زوجی در سطح اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی B دو گزاره‌ی سطح اخلاق‌گرایی در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی B1 و تصمیم‌گیری مبتنی بر مسئولیت اجتماعی B2 به صورت تاثیر i - z باهم در ارتباط هستند که این به معنای آن است که اخلاق‌گرایی در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی محرکی برای افزایش تصمیم‌گیری مبتنی بر مسئولیت اجتماعی می‌باشد. حال به منظور تشکیل ماتریس خودتعاملی ساختاری «SSIM» مقایسه‌های زوجی گزاره‌های پژوهش در جدول (۹) ارائه شده است. برای مقایسه‌های زوجی i امین شاخص به صورت دو به دو با تمام عناصر از (i + 1) ام تا n ام مقایسه گردیدند. برای هر ارتباط پاسخ بله «C» یا خیر «N» داده شده و در صورت پاسخ مثبت، دلیل آن بیان می‌گردد. در این صورت منطق تفسیری روابط زوجی به فرم پایه علمی منطقی تفسیری ارائه شده است. در این مرحله روابط به صورت

در ادامه در این مرحله اقدام به تشکیل امتیازها براساس تعامل شاخص‌های مقایسه شده جهت تشکیل ماتریس دستیابی متعامل می‌شود. باتوجه به مشخص شدن، سطح تاثیرگذاری مستقیم و انتقالی گزاره‌های پژوهش، در گام بعد اقدام به تعیین درصد‌های امتیاز مجموع سطح تاثیرگذاری‌ها می‌شود که این نتایج در قالب جدول (۱۱) ارائه شده است.

ماتریس دستیابی به صورت «۱» یا «۰» وارد می‌شوند که در جدول (۹) ارائه شده‌اند. طبق جدول (۸) خانه‌هایی که گزینه «Yes» دارند، عدد ۱ و خانه‌هایی که گزینه «No» دارند عدد ۰ قرار داده می‌شود. در واقع، این ماتریس از تبدیل ماتریس خود تعاملی ساختاری به یک ماتریس دو ارزشی صفر و یک بدست می‌آید.

جدول (۶) ماتریس متقابل ایزومورفیسیم‌های مالیات سبز با اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه

گزاره‌ها مولفه‌ها	A/B	اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری	مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری	مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری	پایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری	کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری	مشروعیت در تصمیم‌گیری	مالیات سبز
		B1	B2	B3	B4	B5	B6	
کاهش آلاینده‌ها	A1	۱	۱	۰	۱	۰	۱	
عدالت مالیاتی	A2	۱	۱	۰	۰	۱	۰	
اثربخشی رقابت	A3	۰	۰	۱	۰	۱	۰	
تقویت زیرساخت‌های تولید	A4	۰	۰	۰	۰	۰	۱	
اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه								

جدول (۷) تحلیل تفسیری ماتریس متقابل ایزومورفیسیم‌های مالیات سبز با اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه

B6	B5	B4	B3	B2	B1	
پایبندی به مشروعیت در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز کاهش آلاینده‌ها		پایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز کاهش آلاینده‌ها		پایبندی به مسئولیت اجتماعی زمینه‌ساز کاهش آلاینده‌ها	اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز کاهش آلاینده‌ها	A1
	پایبندی به کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز عدالت مالیاتی			پایبندی به مسئولیت اجتماعی زمینه‌ساز عدالت مالیاتی	اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز عدالت مالیاتی	A2
	پایبندی به کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز اثربخشی رقابت		پایبندی به جذب مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز اثربخشی رقابت			A3
پایبندی به مشروعیت در تصمیم‌گیری زمینه‌ساز تقویت زیرساخت‌ها						A4

اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه پایدار

جدول (۸) مقایسه زوجی گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه

شماره	مقایسه زوجی	Yes/No	شرح چگونگی تاثیر
B1 □ □			
۱	B1 – B2	Yes ☒ No ☐	اخلاق‌گرایی در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی مبنایی برای تصمیم‌گیری مبتنی بر مسئولیت اجتماعی
۲	B2 – B1	Yes ☐ No ☒	
۳	B1 – B3	Yes ☐ No ☐	
۴	B3 – B1	Yes ☒ No ☐	مشارکت در تصمیم‌گیری محرک افزایش اخلاق‌گرایی در اتخاذ تصمیم‌های ازدحامی
۵	B1 – B4	Yes ☒ No ☐	اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری مبنایی برای پایبندی به اصول و قواعد در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی
۶	B4 – B1	Yes ☐ No ☒	
۷	B1 – B5	Yes ☒ No ☐	اخلاق‌گرایی در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی محرک کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری
۸	B5 – B1	Yes ☐ No ☒	
۹	B1 – B6	Yes ☐ No ☒	
۱۰	B6 – B1	Yes ☐ No ☒	
B2 □ □			
۱۱	B2 – B3	Yes ☒ No ☐	مسئولیت اجتماعی در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی مبنایی برای جذب مشارکت در تصمیم‌گیری
۱۲	B3 – B2	Yes ☐ No ☒	
۱۳	B2 – B4	Yes ☐ No ☒	
۱۴	B4 – B2	Yes ☐ No ☒	
۱۵	B2 – B5	Yes ☐ No ☒	
۱۶	B5 – B2	Yes ☐ No ☒	
۱۷	B2 – B6	Yes ☐ No ☒	
۱۸	B6 – B2	Yes ☒ No ☐	مشروعیت در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی مبنایی برای پیگیری مسئولیت اجتماعی

جدول (۹) ماتریس دستیابی

	اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری	مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری	مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری	پایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری	کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری	مشروعیت در تصمیم‌گیری
	B1	B2	B3	B4	B5	B6
اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری	۱	۰	۱	۰	۰	۰
مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری	۱	۱	۰	۰	۰	۱
مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری	۰	۱	۱	۰	۰	۰
پایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری	۱	۰	۰	۱	۰	۰
کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری	۱	۰	۱	۱	۱	۰
مشروعیت در تصمیم‌گیری	۰	۰	۰	۱	۱	۱

جدول (۱۰) ماتریس دستیابی از نظر میزان انتقال‌پذیری ارتباط بین گزاره‌ها

		اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری	مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری	مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری	پایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری	کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری	مشروعیت در تصمیم‌گیری
		B1	B2	B3	B4	B5	B6
اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری	B1	۱	۰	۱	۰	۰	۰
مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری	B2	۱	۱	۰	۰	۰	۱
مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری	B3	۱*	۱	۱	۱*	۰	۰
پایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری	B4	۱	۰	۰	۱	۰	۱*
کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری	B5	۱	۰	۱	۱	۱	۰
مشروعیت در تصمیم‌گیری	B6	۰	۰	۱*	۱	۱	۱

جدول (۱۱) درصد امتیازهای سطح تاثیرگذاری گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه

متغیر مرجع		تاثیرگذاری مستقیم	عدم تاثیرگذاری	تاثیرگذاری انتقال‌پذیر	تاثیرگذاری تفسیری	تاثیرگذاری کلی	درصد تاثیرگذاری تفسیری
اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری	B1	۲	۳	۰	۲	۷	۱۵/۵۵
مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری	B2	۳	۳	۰	۲	۸	۱۷/۷۸
مشارکت ذینفعان در تصمیم‌گیری	B3	۲	۲	۲	۱	۷	۱۵/۵۵
پایبندی به اصول و قواعد در تصمیم‌گیری	B4	۲	۳	۱	۱	۷	۱۵/۵۵
کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری	B5	۴	۲	۰	۲	۸	۱۷/۷۸
مشروعیت در تصمیم‌گیری	B6	۳	۲	۱	۲	۸	۱۷/۷۸
مجموع		۱۶	۱۵	۴	۱۰	۴۵	
درصد		۳۵/۵۵	۳۳/۳۴	۸/۸۸	۲۲/۲۳		

نتایج نشان داد، ۳۵/۵۵ درصد ارتباط بین گزاره‌های گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، مستقیم و تنها ۸/۸۸ درصد دارای تاثیرگذاری انتقالی هستند. از مجموع تاثیرگذاری کلی مبتنی بر مقیاسه زوجی بین گزاره‌های پژوهش مشخص شد، درصد تاثیرگذاری سه گزاره‌ی مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری (B2)؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری (B5) و مشروعیت در تصمیم‌گیری (B6) نسبت به تقویت ایزومورفیسم‌های مالیات سبز می‌شود.

همانطور که مشاهده می‌شود بیشترین سطح انتقال‌پذیری در این گزاره براساس تاثیرگذاری انتقالی کاهش آلاینده‌گی‌ها و عدالت مالیاتی نسبت دو مولفه‌ی دیگر می‌باشد. در واقع این نتیجه نشان می‌دهد، وجود سه گزاره مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری (B2)؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری (B5) و مشروعیت در تصمیم‌گیری (B6) نسبت به تقویت ایزومورفیسم‌های مالیات سبز را ایجاد می‌کند. براساس نتایج

نتایج نشان داد، ۳۵/۵۵ درصد ارتباط بین گزاره‌های گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، مستقیم و تنها ۸/۸۸ درصد دارای تاثیرگذاری انتقالی هستند. از مجموع تاثیرگذاری کلی مبتنی بر مقیاسه زوجی بین گزاره‌های پژوهش مشخص شد، درصد تاثیرگذاری سه گزاره‌ی مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری (B2)؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری (B5) و مشروعیت در تصمیم‌گیری (B6) نسبت به تقویت ایزومورفیسم‌های مالیات سبز می‌شود. به معنای آن است که تاثیرگذاری اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه با هدف توسعه مسئولیت‌های اجتماعی؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری و مشروعیت در گسترش کثرت‌گرایانه منافع صورت می‌پذیرد. لذا باتوجه به نقش تاثیرگذار سه گزاره‌ی اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، طبق جداول (۱۰) و (۱۱) در قالب جدول (۱۲) اقدام به تعیین سطح

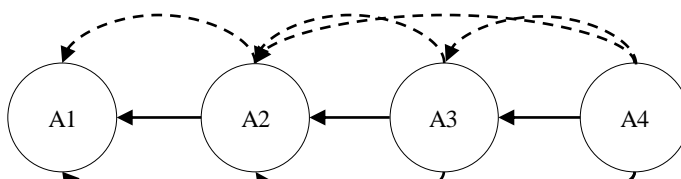
به تاثیرپذیری تقویت زیرساخت‌های تولید از سایر ایزومورفیسم‌های مالیات سبز محسوب می‌شود. پس از تعیین اثربخش‌ترین مولفه‌های پژوهش در این بخش با ارجاع به جدول (۹)؛ (۱۰) و (۱۱) نسبت به تعیین مجموعه شاخص‌های خروجی؛ ورود و عناصر مشترک جهت تدوین مدل سلسله‌مراتبی «TISM» یعنی مدل لایه‌های ساختاری اقدام می‌باشد.

کسب شده، جدول زیر رتبه‌های مربوط به اجرای فرآیندهای اولویت‌بندی تفسیری (IRP) را نشان می‌دهد.

جدول ۱۳ نشان می‌دهد، اثربخش‌ترین پیامد ایزومورفیسم مالیات سبز براساس گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی مربوط به کاهش آلاینده‌گی‌های زیست‌محیطی «A1» می‌باشد. از طرف دیگر سطح وابستگی به عنوان جمع سطری اثربخش پذیرترین ایزومورفیسم‌های مالیات سبز، نشان‌دهنده تاثیرپذیر بودن از سایر مولفه‌ها می‌باشد که براین اساس بالاترین مربوط

جدول (۱۲) بررسی تاثیرگذاری تفسیری سطح ایزومورفیسم‌های مالیات سبز

		کاهش آلاینده‌گی‌ها	عدالت مالیاتی	اثربخشی رقابت	تقویت زیرساخت‌های تولید
		A1	A2	A3	A4
کاهش آلاینده‌گی‌ها	A1	-			
عدالت مالیاتی	A2	۱	-		
اثربخشی رقابت	A3	*۱	۱	-	
تقویت زیرساخت‌های تولید	A4	۱	*۱	۱	-

نمودار (۱) فرآیندهای انتقال‌پذیری بین مولفه‌های ایزومورفیسم‌های مالیات سبز

جدول (۱۳) اولویت‌بندی سطح وابستگی و نفوذ ایزومورفیسم‌های مالیات سبز

		A1	A2	A3	A4	سطح وابستگی D	تفاوت D - B	Rank
کاهش آلاینده‌گی‌ها	A1	-	۳	۲	۳	۸	۴	۱
عدالت مالیاتی	A2	۲	-	۲	۳	۷	۳	۲
اثربخشی رقابت	A3	۱	۱	-	۱	۳	-۲	۳
تقویت زیرساخت‌های تولید	A4	۱	۱	۱	-	۳	-۴	۴
سطح نفوذ B		۴	۴	۵	۷	۱۹		

جدول (۱۴) مجموعه شاخص خروجی، ورودی و عناصر مشترک گزاره‌ها

سطح	گزاره‌های پژوهش	اختصار	شاخص خروجی	شاخص ورودی	عناصر مشترک
اول	I	B1	۱،۳	۱،۲،۳،۴،۵	۱،۳
چهارم	IV	B2	۱،۲،۶	۲،۳	۲
دوم	II	B3	۱،۲،۳،۴	۱،۳،۵،۶	۱،۳
سوم	III	B4	۱،۴،۶	۳،۴،۵،۶	۴
چهارم	IV	B5	۱،۳،۴،۵	۵،۶	۵
چهارم	IV	B6	۳،۴،۵،۶	۲،۴،۶	۴،۶

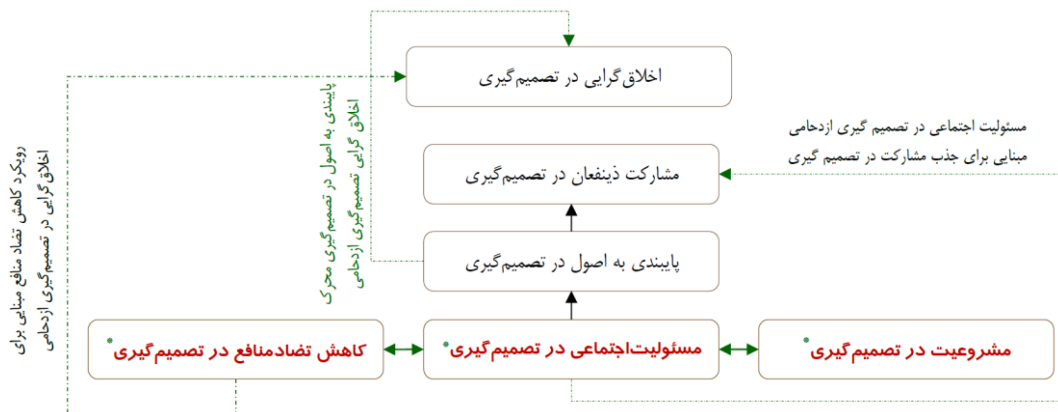
مالیات سبز می‌گردد. به عبارت دیگر این بخش به دنبال مشخص نمودن سطح تعیین اثرگذاری گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی است که باعث می‌گردد تا سطح ایزومورفیسم‌های مالیات سبز تقویت شود.

با مقایسه فرآیند اولویت‌بندی تفسیری ساده در جدول (۱۳) و اولویت‌بندی تفسیری در جدول فوق در مورد ایزومورفیسم‌های مالیات سبز مشخص می‌شود، رتبه بندی‌ها در انتخاب تاثیرگذارترین ایزومورفیسم‌های مالیات سبز هم به لحاظ تفسیری و هم به لحاظ وزن‌بیا هم مشابه هستند. این نتایج را می‌توان به صورت تطبیق در جدول زیر مشاهده نمود.

در واقع در تحلیل اوزان فرآیند اولویت‌بندی تفسیری (IRP) باید بیان نمود، وزن بالای هریک از مولفه‌ها، نشان‌دهنده‌ی سطح بیشتر ایزومورفیسم‌های مالیات سبز در شرکت‌های بازار می‌باشد. براساس این نتیجه باید بیان نمود، تاثیرگذارترین پیامد، مالیات سبز پایدار، کاهش آلاینده‌گی‌های زیست‌محیطی می‌باشد که بالاترین سطح اولویت در ابعاد ایزومورفیسم‌های مالیات سبز را دارا می‌باشد، که تحت تاثیر گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه بیشترین تقویت را تجربه می‌کنند.

همانطور که مشخص شد، سه گزاره‌ی مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری (B2)؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری (B5) و مشروعیت در تصمیم‌گیری (B6) دارای تاثیرگذارترین گزاره در بین سایر گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه می‌باشد. همچنین مشخص شد، کم اثرترین گزاره اخلاق‌گرایی در تصمیم‌گیری «B1» می‌باشد که نشان می‌دهد نقش چندانی در تقویت ایزومورفیسم مالیات سبز ندارند که براین اساس اقدام به ارائه ماتریس مخروطی به منظور شناسایی تاثیرگذارترین اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه در قالب شکل (۶) می‌شود.

همانطور که مشاهده می‌شود، سه گزاره‌ی مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری (B2)؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری (B5) و مشروعیت در تصمیم‌گیری (B6) به عنوان تاثیرگذارترین گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه در شرکت‌های مورد بررسی محسوب می‌شود، زیرا در سطح آخر شکل (۴) یعنی سطح چهارم قرار گرفته است. در نهایت با مشخص شدن، تاثیرگذارترین گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه، اقدام به وزن‌دهی مربوط به هریک از مولفه‌های پژوهش یعنی ایزومورفیسم‌های

شکل (۶) سطح بندی اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/اکثرت‌گرایانه

جدول (۱۵) انتخاب مهمترین ایزومورفیسم‌های مالیات سبز تحت وجود گزاره‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی

Rank	D - B	سطح وابستگی D	A4	A3	A2	A1	
۱	۱/۷۷	۴/۷۷	۰/۹۷	۱/۰۴	۲/۷۶	-	A1
۲	۰/۲۶	۳/۹۹	۰/۸۸	۰/۹۵	-	۲/۱۶	A2
۳	-۰/۸۳	۱/۶۷	۰/۶۲	-	۰/۴۸	۰/۵۷	A3
۴	-۱/۳	۱/۱۷	-	۰/۵۱	۰/۳۹	۰/۲۷	A4
			۲/۴۷	۲/۵	۳/۷۳	۳	سطح نفوذ B

جدول (۱۷) رتبه‌های تطبیقی برای فرآیند اولویت‌بندی تفسیری ساده و وزنی

کاهش آلاینده‌گی‌ها*	عدالت مالیاتی	اثر بخشی رقابت	تقویت زیرساخت‌های تولید
A1	A2	A3	A4
۱	۲	۳	۴
رتبه بندی تفسیری وزنی			
۱	۲	۳	۴
رتبه بندی تفسیری ساده			

بحث و نتیجه‌گیری

همواره یکی از مهمترین دغدغه‌های بازار سرمایه به دلیل جدایی مالکیت از مدیریت، تفاوت ارزش‌ها و منافع مورد توجه بین سهامداران با شرکت‌ها می‌باشد. با رشد علم و تغییرات اجتماعی، حساسیت نسبت به سطح تصمیم‌گیری‌ها از تصمیم‌گیری‌های صرفاً منفعت‌طلبانه و خودخواهانه‌ی شرکت‌ها افزایش یافت و رویکردهای علمی در این زمینه جهت شناخت بهتر کارکردهای تصمیم‌گیری شرکت‌ها مطرح شد. اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه سطحی از اتخاذ شیوه‌های تصمیم‌گیری است که منافع دارای حداکثریت ذینفعان را مدنظر قرار می‌دهد. وجود چنین ارزش‌هایی در تصمیم‌گیری، ضمن اینکه می‌تواند به ایجاد تعامل بیشتر بین شرکت با ذینفعان منجر شود، می‌تواند به افزایش پایداری در حوزه‌های مختلف همچون محیط‌زیست، مالیات، اقتصاد و ... کمک نماید (درویش و همکاران، ۱۳۹۹).

در این پژوهش شناخت ایزومورفیسیم‌های مالیات سبز براساس مضامین اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی در سطح بازار سرمایه مدنظر بوده است. نتایج نشان داد، براساس فرآیندهای تحلیلی همسو با سوال اول و دوم پژوهش، ۴ مولفه کلان در باب ایزومورفیسیم‌های مالیات سبز و ۶ مضمون گزاره‌ای در باب اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی/کثرت‌گرایانه از طریق تحلیل فراترکیب و باتوجه به غربالگری سیستماتیک از متون پژوهش‌های مشابه تعیین گردید. براساس انجام تحلیل تفسیری وزنی هریک از مولفه‌ها و گزاره‌ها در شرکت‌های بازار سرمایه مشخص شد، شاخص‌ترین سطح اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی در شرکت‌های بازار سرمایه مربوط به سه مضمون گزاره‌ای مسئولیت اجتماعی در تصمیم‌گیری (B2)؛ کاهش تضاد منافع در تصمیم‌گیری (B5) و مشروعیت در تصمیم‌گیری (B6) می‌باشد. در واقع این نتیجه نشان می‌دهد، سطح مهمترین گزاره‌ها از منظر مدیران شرکت‌های بازار سرمایه در راستای اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی یا کثرت‌گرایانه، وجود مسئولیت‌های اجتماعی در تصمیم‌گیری‌های شرکت و افشای اطلاعات آن به منظور افزایش سطح تعهد شرکت نسبت به

منافع اجتماعی، نقش مهم و تاثیرگذاری در افزایش برابری و اعتدال در عملکردهای شرکت در فضای رقابتی بازار سرمایه دارد. مسئولیت‌های اجتماعی ضمن اینکه نگاه مسئولانه‌ی شرکت نسبت به محیط اقتصادی؛ اجتماعی؛ سیاسی و فرهنگی نشان می‌دهد، در عین حال به عنوان یک مزیت رقابتی می‌تواند به افزایش سطح پذیرش شرکت توسط ذینفعان کمک نماید، چراکه وجود دغدغه‌های اجتماعی همچون محیط‌زیست امروزه شرکت‌های پیشرو در عرصه‌های اجتماعی را در بین سهامداران و سرمایه‌گذاران محبوب تر جلوه نمایی می‌کند. از طرف دیگر، وجود رویکردهای کاهنده‌ی تضاد منافع در تصمیم‌گیری‌های شرکت نشان از اهمیت منافع ذینفعان و بازخورد جریان اطلاعات به سهامداران دارد که سبب می‌گردد تا ذینفعان نسبت به تعهد شرکت در برابر منافع خودشان واکنش مثبت تری نشان دهند. در واقع شرکت‌هایی که توانایی کاهندگی تضاد و تعارض منافع در شرایط نمایندگی با ذینفعان خود را دارا می‌باشند، از سطح اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی بالاتری برخوردار می‌باشند که براساس آن می‌توانند کارکردهای اثربخش تری از اعتماد و اطمینان بازار سرمایه را برای خود محیا نمایند. همچنین مشخص شد، مشروعیت در تصمیم‌گیری‌ها عامل دیگری در افزایش سطح اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی می‌باشد. مشروعیت در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی سطحی از برابری قوانین با حوزه اختیارات تصمیم‌گیرندگان در شرکت‌ها می‌باشد که به واسطه وجود نظارت‌های اثربخش و تقویت ابعاد فرهنگی و رفتاری آنان می‌تواند به افزایش پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری در قبال ذینفعان منجر شود. به عبارت دیگر گزاره‌ی مشروعیت در اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی نیز سطحی از کارکردهای تصمیم‌گیری در شرایط تضاد منافع را نشان می‌دهد که با افزایش پاسخگویی در برابر اختیارات و مسئولیت‌های مورد تصدی، تلاش می‌نمایند تا ارزش‌های برابر در بین تمام ذینفعان را تقویت کنند.

در واقع این نتایج بیان‌کننده‌ی این واقعیت است اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی که پیگیری سطح قابل‌توجهی از ارزش‌های اجتماعی کثرت‌گرایانه را تشریح می‌نماید،

زیست‌محیطی در قالب چشم اندازهای کلان به تدریج کاهش یابند و محیط‌زیست به عنوان یک منبع استراتژیک در توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی کشور به واسطه بینش ارزش‌های تصمیم‌گیری، حفظ گردد. از طرف دیگر پیشنهاد می‌شود، شرکت‌ها از طریق ارتقای ارزش‌های ازدحامی در تصمیم‌گیری‌ها خود تلاش نمایند اعتماد و اطمینان را به واسطه افشای اطلاعات به موقع و قابل اتکا به ذینفعان، جلب نمایند و شکاف هزینه نمایندگی را کاهش دهند. یکی از این ارزش‌ها که در نتایج این پژوهش بر آن تمرکز شد، کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی بوده است که به دلیل تقویت ارزش‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی باعث می‌گردند مسئولیت شرکت‌ها در قبال آیندگان بیشتر و بیشتر گردد و این موضوع باعث افزایش اطمینان و اعتماد شود.

فهرست منابع

- * اسلاملوئیان، کریم، استادزاد، علی حسین. (۱۳۹۴). مالیات سبز در بخش‌های انرژی و کالای نهایی در ایران: رویکرد نظریه بازی‌ها، پژوهشنامه اقتصاد انرژی ایران، ۱۷(۱): ۱-۳۷.
- * اقدس‌طینت، جواد، پورفرج، علیرضا، کریمی‌موغاری، زهرا. (۱۳۹۸). ماهیت ترکیبی تصمیم‌گیری: «بهینه‌سازی» و «تصمیم‌گیری نهادی»، دوفصلنامه جستارهای اقتصادی، ۱۶(۳۲): ۱۲۱-۱۴۷.
- * امامی‌مبیدی، علی، گلی، زینت، مرشدی، بهنام. (۱۳۹۷). تأثیر وضع مالیات سبز بر زیربخش صنعتی «تولید سایر محصولات کانی غیرفلزی»، فصلنامه پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی، ۲۶(۸۶): ۲۰۳-۲۳۴.
- * ایزدخواستی، حجت، عرب مازار، علی اکبر، خوشنام‌وند، مژگان. (۱۳۹۶). تحلیل تأثیر مالیات سبز بر میزان انتشار آلاینده‌ها و شاخص سلامت در ایران: الگوی معادلات همزمان. اقتصاد و الگو سازی، ۸(۲۹): ۸۹-۱۱۷.
- * آهنگری، عبدالمجید، فرازمنند، حسن، منتظر حجت، امیرحسین، هفت‌لنگ، رضا. (۱۳۹۷). اثرات مالیات سبز بر رشد اقتصادی و رفاه در ایران: رویکرد تعادل عمومی تصادفی پویا (DSGE). مجله علمی پژوهشی اقتصاد مقداری، ۱۵(۱): ۲۷-۶۱.
- * جواهری، حدیث، امیری، مجتبی، سیدجوادین، سیدرضا، فرهی، علی، امین، فرشته. (۱۳۹۹). ارائه الگوی تصمیم‌گیری اخلاقی مدیران منابع انسانی؛ مورد مطالعه:

ایزومورفیسم‌های مالیات سبز را برای آیندگان بسیار مغتنم تلقی می‌نماید. چراکه با افزایش مالیات‌های سبز، شرکت‌ها برای توسعه مسئولیت‌های اجتماعی خود تلاش می‌نمایند تا با تقویت زیرساخت‌های تولید از حجم آلاینده‌های خود به کاهند و از طریق افشای اطلاعات اختیاری در قالب صورت‌های مالی، اطمینان و اعتماد اجتماعی را به واسطه بینش در تصمیم‌گیری‌های ازدحامی را غنا بخشند. به عبارت دیگر، وجود لایه‌های اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی به واسطه توسعه‌ی ارزش‌هایی از محیط بازار و خواست و نیاز ذینفعان می‌تواند به تداوم و ایزومورفیسم مالیات سبز کمک نماید. اما اثربخش‌ترین مولفه‌ی ایزومورفیسم مالیات سبز تحت وجود سه محرک اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی، کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی می‌باشد. به عبارت دیگر براساس اولویت بندی ایزومورفیسم‌های مالیات سبز، مشخص شد، کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی به دلیل پیگیری ارزش‌های منتج از اِلمان تصمیم‌گیری ازدحامی به طور پایدارتری در سطح بازار سرمایه تداوم می‌یابد. زیرا تغییر ارزش‌ها می‌تواند زمینه‌ساز تغییر فرهنگ و هنجارهای عملکردی شرکت‌ها نسبت به محیط‌زیست گردد. در واقع کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی محتمل‌ترین پیامد مولفه‌های ایزومورفیسم مالیات سبز می‌باشد که سبب می‌گردد تا کارکردهای رقابتی و زیرساختی تولید سبز تقویت گردند و این موضوع ضمن کاهش هزینه‌های تولید همچون هزینه سربار و هزینه استهلاک شرکت‌ها، باعث شود کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی تقویت شوند. نتیجه کسب شده با پژوهش‌های براش (۲۰۲۰)؛ مورسین (۲۰۱۹)؛ درویش و همکاران (۱۳۹۹) و اقدس‌طینت و همکاران (۱۳۹۸) مطابقت دارد.

براساس نتایج کسب شده پیشنهاد می‌شود، نهادهای نظارتی همچون سازمان بورس اوراق بهادار با همکاری سایر نهادهای نظارتی در گام اول نسبت به افزایش سطح ارزش‌های برابر چه از منظر ذینفعان و چه از منظر توسعه پایدار در تصمیم‌گیری‌ها سیاست‌ها و استراتژی‌های لازم را مدون نمایند. این به معنای آن است که با نزدیک کردن ارزش‌های صنعت و شرکت‌های فعال در بازار سرمایه، نسبت به اتخاذ استراتژی‌های واقع‌گرایانه در حوزه‌های کلان همچون ایزومورفیسم مالیات سبز، اقدامات لازم را بکارگیرند. چراکه از این طریق می‌توانند از ظرفیت‌های ایزومورفیسم مالیات سبز ضمن اینکه به تقویت زیرساخت‌های تولید و اثربخشی رقابتی در بین شرکت‌ها کمک می‌کند، در عین حال سبب گردد تا آلاینده‌های

- * سازمان‌های فعال در صنعت دارو، مطالعات رفتار سازمانی، ۳۱-۸۴: (۳)۹۶.
- * حیدری، مهدی، یعقوب‌نژاد، یحیی، هلالی، ریحانه، عباسپور، مرتضی. (۱۳۹۴). ارائه مدلی جهت تعیین نرخ بهینه مالیات‌های زیست محیطی (با تأکید بر اثر تخصیص مجدد در صنعت برق ایران)، پژوهشنامه مالیات (نشریه علمی)، ۲۳(۲۶): ۱۸-۳۹.
- * درویش، حدیثه، بنی‌مهد، بهمن، نیکومرام، هاشم، رهنمای‌رودپشتی، فریدون. (۱۳۹۹). نظام راهبری و کثرت‌گرایی فرهنگی، حسابداری مدیریت، ۱۳(۴۵): ۶۳-۷۶.
- * ستوده‌نیاکرانی، سلمان، احمدی شادمهری، محمدطاهر، رزمی، سیدمحمدجواد. (۱۳۹۹). بررسی اثر مالیات سبز بر مصرف انرژی‌های فسیلی (بنزین، گاز طبیعی و نفت کار) در ایران با استفاده از الگوی تعادل عمومی محاسبه‌پذیر پویای بازگشتی (RDCGE)، پژوهشنامه اقتصاد کلان، ۱۵(۲۹): ۷۳-۹۷.
- * ستوده‌نیاکرانی، سلمان، احمدی شادمهری، محمدطاهر، رزمی، سیدمحمدجواد. (۱۳۹۹). بررسی اثر مالیات سبز بر مصرف انرژی و رفاه اجتماعی در ایران با استفاده از الگوی تعادل عمومی محاسبه‌پذیر پویای بازگشتی (RDCGE)، فصلنامه علمی پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، ۱۰(۴۰): ۳۴-۱۵.
- * سیدنژادفهییم، سیدرضا، اقدامی، اسماعیل. (۱۳۹۰). مالیات سبز در مسیر توسعه پایدار، ماهنامه بررسی مسائل و سیاست‌های اقتصادی، ۳(۱۱): ۹۱-۱۰۰.
- * صادقی، سیدکمال، بهشتی، محمدباقر، رنج‌پور، رضا، ابراهیمی، سعید. (۱۳۹۷). تحلیل تجربی تأثیر مالیات‌های مستقیم بر توزیع درآمد در ایران: کاربرد مدل خودرگرسیون‌برداری عامل افزوده، پژوهشنامه مالیات (نشریه علمی)، ۲۶(۳۷): ۴۱-۷۲.
- * علایی‌نژاد، حمید، حاج‌حسینی، مرتضی. (۱۳۹۸). کثرت‌گرایی بیل و رستال؛ و وحدت‌گرایی حداقلی در مورد منطق، فلسفه و کلام اسلامی، ۵۲(۲): ۲۸۹-۳۰۹.
- * علی‌نژاد، شهناز، بنی‌مهد، بهمن، اوحدی، فریدون. (۱۳۹۴). اثر مدت تصدی مدیرعامل بر رشد ارزش افزوده شرکت، حسابداری مدیریت، ۸(۲۵): ۱-۱۱.
- * موسوی اعظم، سیدمصطفی. (۱۳۹۵). معناشناسی، هستی‌شناسی و خاستگاه کثرت‌تحلیلی در حکمت، نشریه پژوهش‌های هستی‌شناختی، ۹(۱): ۱۰۵-۱۲۵.
- * مهرانی، ساسان، ثقفی، علی، موسوی‌خانی، محمد، سیاسی، سحر. (۱۳۹۰). عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی حسابداران رسمی ایران، اخلاق در علوم و فناوری، ۶(۳): ۱۲-۶.
- * واعظ، سیدعلی، دارش، فرشته، بصیرت، مهدی، کعب عمیر، احمد. (۱۳۹۷). ارزیابی پایداری مالیاتی و ریسک مالیاتی آتی شرکت با تأکید بر نوع مالکیت، پژوهشنامه مالیات، ۲۶(۴۰): ۱۸۵-۲۰۴.
- * Bauer, T., Kourouxous, T. & Krenn, P. (2018). Taxation and agency conflicts between firm owners and managers: a review, *Business Research*, 11(3): 33-76. <https://doi.org/10.1007/s40685-017-0054-y>
- * Brush, E. (2020). Inconvenient truths: pluralism, pragmatism, and the need for civil disagreement, *Journal of Environmental Studies and Sciences*, 10(2):160-168. <https://doi.org/10.1007/s13412-020-00589-7>
- * Daugbjerg, C., Svendsen, G. T. (2010). Designing green taxes in a political context: from optimal to feasible environmental regulation, *Environmental Politics*, 12(4): 76-95. <https://doi.org/10.1080/09644010412331308384>
- * De Miguel, C., Montero, M., Bajona, C. (2015). Intergenerational effects of a green tax reform for a more sustainable social security system, *Energy Economics*, 52(1): 117-129. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2015.08.025>
- * Dyreng, S., Hanlon, M., Maydew, E. (2014). Rolling the Dice: When does Tax Avoidance Result in Tax Uncertainty? Working paper, Duke University, Massachusetts Institute of Technology, and The University of North Carolina.
- * Dzwonkowska, D. (2018). Is Environmental Virtue Ethics Anthropocentric?, *Journal of Agricultural and Environmental Ethics*, 31(2): 723-738. <https://doi.org/10.1007/s10806-018-9751-6>
- * Gerlick, J. A., Liozu, S. M. (2020). Ethical and legal considerations of artificial intelligence and algorithmic decision-making in personalized pricing, *Journal of Revenue and Pricing Management*, 19(1): 85-98. <https://doi.org/10.1057/s41272-019-00225-2>
- * Ghaith, A. F., Epplin, F. M. (2017). Consequences of a carbon tax on household electricity use and cost, carbon emissions, and economics of household solar and wind, *Energy Economics*, 67(2): 159-168. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2017.08.012>
- * Guitouni, A. (2020). Sustainable Value Management: Pluralistic, Multi-Criteria, and Long-Term Decision-Making, *Responsible Research for Better Business*, 149-182. https://doi.org/10.1007/978-3-030-37810-3_8

- Economic Dynamics, 47(3): 9-17. <https://doi.org/10.1016/j.strueco.2018.06.005>
- * Oueslati, W. (2020). Growth and welfare effects of environmental tax reform and public spending policy, *Economic Modelling*, 2015, 45: 1-13.
 - * Rodriguez, M., Robaina, M., Tentonio, C. (2019). Sectoral effects of a Green Tax Reform in Portugal, *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 104(2): 408-418
 - * Turner, S., Dlima, D., Hudson, E., Morris, S., Sheringham, J., Swart, N., Fulop, N, J. (2017). Evidence use in decision-making on introducing innovations: a systematic scoping review with stakeholder feedback, *Implementation Science*, 12(2):145-177. <https://doi.org/10.1186/s13012-017-0669-6>
 - * Xin, X., Wang, X., Tian, X., Zigenm Ch., Chen, K. (2019). Green scheduling model of shuttle tanker fleet considering carbon tax and variable speed factor, *Journal of Cleaner Production*, 234(10): 1134-1143
 - * Zhu, N., Bu, Y., Mbroh, N. (2020). Green financial behavior and green development strategy of Chinese power companies in the context of carbon tax, *Journal of Cleaner Production*, 245(1): 134-169. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.118908>
 - * Halbesleben, J.R.B., Wheeler, A.R. and Buckley, M.R. (2007). Understanding pluralistic ignorance in organizations: application and theory, *Journal of Managerial Psychology*, 22(1): 65-83. <https://doi.org/10.1108/02683940710721947>
 - * Ho, J., Huang, Ch, J., Karuna, Ch. (2020). Large shareholder ownership types and board governance, *Journal of Corporate Finance*, 65(2): 113-154. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2020.101715>
 - * Hou, X., Liu, J., Zhang, D. (2018). Regional sustainable development: The relationship between natural capital utilization and economic development, *Sustainable Development*, 27(1): 183-195
 - * Hutchens, M., Rego, S, O. (2015). Tax Risk and the Cost of Equity Capital. Working paper, Indiana University.
 - * Ishaque, M. (2020). Cognitive approach to understand the impact of conflict of interests on accounting professionals' decision-making behavior, *Accounting Forum*, 44(1): 64-98. <https://doi.org/10.1080/01559982.2019.1583303>
 - * Janova, J., Hampel, D., Nerudova, D. (2019). Design and validation of a tax sustainability index, *European Journal of Operational Research*, 278(3/1): 916-926 <https://doi.org/10.1016/j.ejor.2019.05.003>
 - * Karydas, Ch., Zhang, L. (2018). Green tax reform, endogenous innovation and the growth dividend, *Journal of Environmental Economics and Management*, <https://doi.org/10.1016/j.jeem.2017.09.005>
 - * Kinander, M. (2018). Conflicts of interest in finance: Does regulating them reduce moral judgment, and is disclosure harmful?, *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 26(3): 334-350. <https://doi.org/10.1108/JFRC-12-2016-0108>
 - * Kopec, M. (2018). A pluralistic account of epistemic rationality, *Synthese*, 195(3): 3571-3596. <https://doi.org/10.1007/s11229-017-1388-x>
 - * Lorenzi, P. (2017). A Different Carbon Tax: The Sustainable Green Tariff. *Society*, 54(2): 342-345. <https://doi.org/10.1007/s12115-017-0149-2>
 - * Marconi, D. (2012). Trade, Technical Progress and the Environment: the Role of a Unilateral Green Tax on Consumption, *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*, 16(3): 297-316. <https://doi.org/10.1080/16081625.2009.9720845>
 - * Moller, N, F. (2019). Energy Demand, Substitution and Environmental Taxation: An Econometric Analysis of Eight Subsectors of the Danish Economy, *Energy Economics journal*, 61(2): 97-109.
 - * Muresan, V. (2019). A Pluralist Ethical Decision-making Procedure, *Journal of applied ethics and philosophy*, 4(4): 11-21. <https://doi.org/10.14943/jaep.4.11>
 - * Niu, T., Yao, X., Shao, Sh., Li, D., Wang, W. (2018). Environmental tax shocks and carbon emissions: An estimated DSGE model, *Structural Change and*

Evaluating the Isomorphism of Green Tax in the Presence of the Element of Thick Decision: The Interpretive Ranking Process (IRP)

Behzad Ghobadi¹
Houshang Amiri²
Ghasem Rekabdar³

Abstract

In the capital market, due to the separation of ownership from management, the values and benefits of interest between shareholders and companies are different, and the existence of these differences has led to the development of theoretical approaches in corporate decision-making to balance equity. Congestion decision making as a concept with pluralism of values at the level of the capital market has been considered as a philosophical theoretical approach in recent years. The existence of such values in decision-making, while it can lead to greater interaction between the company and stakeholders, can help increase sustainability in various areas such as environment, taxation, economics, etc. Evaluating the Isomorphism of Green Tax in the Presence of the Element of Thick Decision by Interpretive Ranking Process (IRP). In this research, in order to identify the components (consequences of glass ceiling) and research propositions (hegemonic of power acceptance), a combined analysis was performed with the participation of 15 accounting experts at the university level and In the quantitative part, the components and propositions identified in the form of matrix questionnaires were evaluated by 22 CEO in Capital Market. The results showed that the statement of social responsibility in decision making (B2); Reducing conflict of interest in decision-making (B5) and legitimacy in decision-making (B6) are the most influential philosophical themes in crowdfunding decision-making at the capital market level, which reinforces the consequence of reducing environmental pollution as a component of green tax sustainability. This result suggests that crowdfunding decision-making, which describes the pursuit of a significant level of pluralistic social values, reinforces the implications of green taxes for the future, as companies increase their social responsibilities by expanding their social responsibilities to strengthen productive infrastructure. Reduce themselves and, through the disclosure of voluntary information in the form of financial statements, enrich social confidence and trust through insight into congestion decisions.

Keywords: Isomorphism of Green Tax, Element of Thick Decision, Interpretive Ranking Process (IRP)

1- Department of Accounting, Khorramshahr International Branch-Persian Gulf, Islamic Azad University, Khorramshahr, Iran
Email: behzad.acc91@yahoo.com

2- Assistant Professor of Accounting, Abadan Branch, Islamic Azad University, Abadan, Iran
Email: Dr.amiri72@yahoo.com

3- Assistant Professor of Mathematics, Abadan Branch, Islamic Azad University, Abadan, Iran
Email: ghasem_rekabdar@yahoo.com

